

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Roltdalen og Sylan

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Møtested:	Stugudal grill, Tydal
Dato:	14.11.2025
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
	Styresak		
ST 24/2025	Godkjenning av innkalling, saksliste og valg av styremedlem til å signere protokoll sammen med leder		
ST 25/2025	Referat sak		
RS 28/2025	Vedtak - godkjenning - etablering av tursti/ kloppegging - Ferdigattest - Selbu 54/6 - 49/10 - 50/13 - Stråsjøen		2025/3993
RS 29/2025	Veiledning om skjøtsel og merking av stier - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan		2025/10
RS 30/2025	Ferdigattest - Selbu kommune - grussti / bru over bekk på kloppsti - Stråsjøen - Stråsjøen hytteforening		2024/1346
RS 31/2025	Orientering om vår tilrådning om revisjon av eldre forskrifter - Miljødirektoratet		2025/11
RS 32/2025	Avtale signert av begge parter - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan og Allstad grunneiendom - gnr/bnr 67/1 - leie av grunn - innfallsport på Vekta - Selbu		2023/12399
RS 33/2025	Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026		2025/10
RS 34/2025	Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - Skadefelling og lisensfelling i verneområder		2025/10
	Styresak		
ST 26/2025	Saksframlegg - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - vedtak i delegerte saker - 24.07.25 - 07.11.25		2025/10
DS 23/2025	Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for byggetiltak - solventilator/solcelle - Selbu - Mølnhusvollen - Midtre Roltdalen 89 - Arve og Siv Toril Sørmo		2025/8631
DS 24/2025	Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - Selbu - Søndre Roltdalen 115 - Gamle Rønsbergvollen - Grim Rønsberg		2025/9950
DS 25/2025	Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - Selbu - Øvre Stubbvollen - Nordre Roltdalen 199 - Ingebrigt Hårstad		2025/10133

DS 26/2025	Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for barmarkskjøring med ATV 2025 - Roltdal beitelag	2025/6968
DS 27/2025	Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - ATV - transport av felt storvilt - 2025 - Selbu - Roltdalen - Geir Ståle Johnsen	2025/10929
DS 28/2025	Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - Selbu - 2025 - 2027 - Gruvollen - Søndre Roltdalen 57 - Kari og Ivar Ellingsen	2025/11862
DS 29/2025	Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - vedlikehold av naust ved Kroksjøen i Roltdalen - Gunnar Møllenus	2025/12038
DS 30/2025	Innvilget - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - tillatelse til kjentmannskjøring med snøscooter - 2025-2029 - Norsk Folkehjelp Meråker Styresak	2025/12125
ST 27/2025	Saksframlegg - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - drift - budsjett og møteplan for 2026	2025/10
ST 28/2025	Saksframlegg - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - innkjøp av ferdsestellere - 2025	2025/10
ST 29/2025	Saksframlegg - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - oppsummering av tiltak i 2025 og plan for 2026	2025/10
ST 30/2025	Eventuelt	

**ST 24/2025 Godkjenning av innkalling, saksliste og valg av styremedlem til å
signere protokoll sammen med leder
ST 25/2025 Referat sak**

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
v/STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Att. Lars Slettom

Deres ref:

Vår ref: (må oppgis ved svar)
2025/362-5/54/6/JOAUTH Dok:7569/2025

Dato:
28.07.2025

54/6 - 49/10 - 50/13 Stråsjøen - Godkjenning - Etablering av tursti/klopplegging - Ferdigattest

Ferdigattest

Saken er behandlet administrativt med vedtaksnr. 182/2025 etter myndighet delegert til Virksomhetsleder Plan, areal, teknikk jf. delegeringsreglementet.

Vedtak

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 21-10 første og annet ledd **utstedes det ferdigattest** for tursti fra grussti i Borsetlia til Svartåsen på Gnr. 54 / Bnr. 6, Stråsjøen, 7580 Selbu.

Søknad om ferdigattest for tursti etter plan- og bygningsloven § 21-10 første og annet ledd ble mottatt 24.07.2025.

Ferdigattesten gjelder for

Søker: Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan v/STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG,
Tiltakshaver: Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan v/STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Adresse: Stråsjøen, 7580 Selbu
Eiendom: 54/6 – 49/10 – 50/13
Byggetiltak:

- Tursti med klopplegging på myr og våtmark

Ferdigattesten gjelder for hele tiltaket.

Postadresse
Gjelbakken 15,
7580
postmottak@selbu.kommune.no

Besøksadresse
Gjelbakken 15
Nettside
www.selbu.kommune.no

Telefon
73816700
E-post
postmottak@selbu.kommune.no

Bank
Org.nr
971 197 609
Side 1 av 2

Selbu kommune

Plan, areal og teknikk

I søknad om ferdigattest, er det gjort en befaring med alle partene isaken. Konklusjonen fra ferdigbefaring av stien, er at turstien er utført på en tilfredsstillende måte ihht. samarbeidsavtale mellom partene.

Det er bekreftet fra søker at tiltaket er ferdigstilt, og tilfredsstiller kravene for ferdigattest. Det er videre bekreftet at det er ingen mangler ved tiltaket og at det ikke er utført søknadspliktige endringer. Det er bekreftet at tilstrekkelig dokumentasjon som grunnlag for driftsfasen er overlevert byggverkets eier.

Byggverket eller deler av den må ikke tas i bruk til annet formål enn det tillatelsen forutsetter. En slik bruksendring krever særskilt godkjenning, jf. plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav d.

Klageadgang

Vedtaket om gitt ferdigattest kan påklages etter plan- og bygningsloven § 1-9. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av vedtaket. Eventuell klage rettes til *Plan, areal og teknikk, Selbu Kommune, Gjelbakken 15, 7580 Selbu*, eller epost postmottak@selbu.kommune.no. Det må fremgå av klagen hva det klages på og begrunnes hvorfor. For øvrig vises det til forvaltningsloven §§ 28-32 om klage, samt § 36 om dekning av saksomkostninger.

Med hilsen

Joar Steinar Uthus
Saksbehandler
97559731

Dette brevet er godkjent elektronisk i Selbu kommune og har derfor ingen signatur.

Kopi til
STRÅSJØEN HYTTEFORENING
STATKRAFT ENERGI AS AVDELING TRONDHEIM

Postadresse
Gjelbakken 15,
7580
postmottak@selbu.kommune.no

Besøksadresse
Gjelbakken 15
Nettside
www.selbu.kommune.no

Telefon
73816700
E-post
postmottak@selbu.kommune.no

Bank
Org.nr
971 197 609
Side 2 av 2

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
Kommuner Postboks 2600 med forvaltningsmyndigheter
for verneområder

7734 STEINKJER

Trondheim, 13.08.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/177

Saksbehandler:
Hege Langeland

Veiledning om skjøtsel og fjerning av merking av stier

Klima- og miljødepartementet har i vedlagte brev vurdert om skjøtelsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 47 gir hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å fjerne merking av stier med hjemmel i verneområder uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver.

Miljødirektoratet har oppsummert noen hovedpunkter i brevet.

Miljødirektoratet ber samtidig om at alle beslutninger om skjøtsel etter naturmangfoldloven § 47 gjøres skriftlig.

Miljødirektoratet har vært i dialog med Klima- og miljødepartementet om forvaltningsmyndigheten kan fjerne merking av stier med hjemmel i naturmangfoldlovens § 47 om skjøtsel i verneområder, uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver. Det følger av Klima- og miljødepartementets brev at eksisterende merking på stier kan fjernes av forvaltningsmyndigheten som et skjøtselstiltak når vilkårene i § 47 er oppfylt. Departementet vurderer at fjerning av merking på stier faller inn under *kanalisering av ferdse* i § 47.

For at et tiltak skal være et skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er det et vilkår at tiltaket skal *gjøres for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet*. Fjerning av merking må således være begrunnet i å oppnå/opprettholde naturtilstanden som er formålet med vernet fastsatt i verneforskriften for det aktuelle området.

Etablering eller merking av nye stier eller løyper kan også være å anse som et skjøtselstiltak, for eksempel når det er nødvendig av hensyn til verneformålet å kanalisere ferdsele bort fra sårbare deler av et verneområde. I forarbeidene omtales dette som at § 47 gir adgang til *en enkel merking eller anlegg av stier, klopper mv.* i verneområder der det er nødvendig for å kanalisere ferdsele for å beskytte verneverdiene. I vurderingen av om et tiltak skal anses omfattet av skjøtselshjemmelen, vil også omfanget av skjøtselen ha betydning.

Det er forvaltningsmyndigheten for verneområdet som beslutter gjennomføring av skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47. Forvaltningsmyndigheten må før beslutningen tas, vurdere om vilkåret i § 47 er oppfylt.

Naturmangfoldloven § 47 har saksbehandlingsregler som må følges for alle skjøtselstiltak. Dette krever varsling av grunneiere og rettighetshavere, og grunneier skal hvis mulig tilbys å gjennomføre tiltaket. Hensynene bak regelen og god forvaltningsskikk taler også for at den som har etablert en merket sti eller løype, eller har særlig interesse i dette, på samme måte involveres, men verken denne eller grunneier kan i utgangspunktet motsette seg at stien eller løypen legges ned eller endres.

Omgjøring av tillatelser mv

Det at det er gitt dispensasjon til merking av en sti eller at stien er avmerket på vernekart vedlagt verneforskriften, er etter departementets vurdering heller ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan etablere nye traseer og fjerne eksisterende merking med hjemmel i § 47.

I tilfeller der det er gitt tillatelse til merkingen etter verneforskriften, bør forvaltningsmyndigheten også endre dispensasjonen etter verneforskriften før merkingen fjernes som et skjøtselstiltak. Endringer av dispensasjoner (omgjøring) krever hjemmel og departementet mener et nytt vedtak om omgjøring i slike tilfeller bør vurderes etter naturmangfoldloven § 67. I slike tilfeller vil det være krav om forhåndsvarsling etter reglene i forvaltningsloven § 16.

I enkelte tilfeller kan den merkede stien være avmerket på vernekartet. I slike tilfeller bør Miljødirektoratet kontaktes for vurdering av om vernekartet bør endres i forbindelse med fjerning av merking.

Standardbestemmelser i verneforskrifter om sti

En del verneforskrifter har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan legge om eller kreve fjernet merking av løyper og stier i verneområdet av hensyn til naturmiljøet eller kulturminner.

Departementet har i brevet klargjort at verken naturmangfoldloven eller tidligere hjemmelslover for områdevern åpner for at grunneiere eller rettighetshavere kan pålegges å gjennomføre tiltak i skjøtselsøyemed.

Når det gjelder forvaltningsmyndighetens adgang til selv å fjerne merking etter en slik bestemmelse, må dette nå anses som regulert gjennom § 47 og den fortolkningen som departementet har gjort i brevet.

Slike bestemmelser i verneforskrifter vil derfor ikke lenger ha betydning.

Skriftlighet ved skjøtsel

Forvaltningsmyndighetens beslutning om å gjennomføre skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. § 47 femte ledd.

Miljødirektoratet ber likevel om at vurderinger og beslutninger om skjøtsel gjøres skriftlig og at dokumentene arkiveres. Vi ber om at kontakt med grunneiere, rettighetshavere og andre (f.eks. entreprenører ol) også gjøres skriftlig, i tillegg til eventuell muntlig kontakt. Slik korrespondanse skal også arkiveres.

Det er to grunner til at vurderinger og korrespondanse bør skje skriftlig. For det første kan det være nødvendig å dokumentere vurderingene og saksbehandlingen i etterkant. I tillegg vil skriftlighet sikre at beslutningen er tilstrekkelig vurdert, bl.a. mht. vilkårene i § 47 og miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Skriftlighet bidrar også til mer åpenhet om forvaltningen av verneområdet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

KYLLO MASKIN AS
Kyllovegen 4
7580 SELBU

Att.John Tore Kyllø

Deres ref:

Vår ref: (må oppgis ved svar)
2022/3418-14/57/47/MARAAS8 Dok:7925/2025

Dato:
12.08.2025

51/1 m.fl. - Godkjenning - Tursti Vekta-Borsetlia - Ferdigattest

Ferdigattest

Saken er behandlet administrativt med vedtaksnr. 192/2025 etter myndighet delegert til Virksomhetsleder Plan, areal, teknikk jf. delegeringsreglementet.

Vedtak

Med hjemmel i plan- og bygningsloven § 21-10 første og annet ledd **utstedes det ferdigattest** for opparbeiding av tursti fra Vekta til Borsetlia ved Stråsjøen, 7580 Selbu.

Søknad om ferdigattest for tursti etter plan- og bygningsloven § 21-10 første og annet ledd ble mottatt 31.07.2025.

Ferdigattesten gjelder for

Søker: KYLLO MASKIN AS, John Tore Kyllø
Tiltakshaver: STRÅSJØEN HYTTEFORENING
Adresse: 7580 Selbu
Eiendom: Gnr./Bnr. 52/1, 51/1, 51/6, 54/6, 54/1,
Byggetiltak:

- Opparbeidelse av tursti fra Vekta til Borsetlia, med stikkveier til hytteeiendommer som vist i kart oppmåling trasé.

Ferdigattesten gjelder for hele tiltaket.

Det er bekreftet fra søker at tiltaket er ferdigstilt, og tilfredsstiller kravene for ferdigattest. Det er videre bekreftet at det er ingen mangler ved tiltaket og at det ikke er utført søknadspliktige endringer.

Byggverket eller deler av den må ikke tas i bruk til annet formål enn det tillatelsen forutsetter. En slik bruksendring krever særskilt godkjenning, jf. plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav d.

Postadresse
Gjelbakken 15,
7580
postmottak@selbu.kommune.no

Besøksadresse
Gjelbakken 15
Nettside
www.selbu.kommune.no

Telefon
73816700
E-post
postmottak@selbu.kommune.no

Bank
Org.nr
971 197 609
Side 1 av 2

Selbu kommune

Plan, areal og teknikk

Klageadgang

Vedtaket om gitt ferdigattest kan påklages etter plan- og bygningsloven § 1-9. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av vedtaket. Eventuell klage rettes til *Plan, areal og teknikk, Selbu Kommune, Gjelbakken 15, 7580 Selbu*, eller epost postmottak@selbu.kommune.no. Det må fremgå av klagen hva det klages på og begrunnes hvorfor. For øvrig vises det til forvaltningsloven §§ 28-32 om klage, samt § 36 om dekning av saksomkostninger.

Med hilsen

Jan Erik Marstad
Virksomhetsleder Plan, areal og teknikk

Marita Hilmo Aasen
Fagleder plan- bygg og oppmåling
90805070

Dette brevet er godkjent elektronisk i Selbu kommune og har derfor ingen signatur.

Kopi til
STRÅSJØEN HYTTEFORENING

Postadresse
Gjelbakken 15,
7580
postmottak@selbu.kommune.no

Besøksadresse
Gjelbakken 15
Nettside
www.selbu.kommune.no

Telefon
73816700
E-post
postmottak@selbu.kommune.no

Bank
Org.nr
971 197 609
Side 2 av 2

Oppdrag 38. Miljødirektoratets tilrådning til Klima- og miljødepartementet om hvilke eldre verneforskrifter som bør prioriteres for revidering.

September 2025

Innhold

Bakgrunn	3
1. Innledning.....	3
2. Revisjonsbehovene	4
2.1 Generelle tilpasninger til naturmangfoldloven.....	4
2.2 Nasjonalparker	5
Nasjonalparker som prioriteres for revisjon.....	5
2.3 Landskapsvernområder	6
2.3.1 Landskapsvernområder hvor det er behov for et sterkere artsvern pga. verneformålet, herunder hvor det er utfordringer med ferdsel.....	6
2.3.2 Landskapsvernområder med dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning.....	7
2.3.3 Revisjon av forskrifter som innehar bestemmelser som er i direkte strid med naturmangfoldloven § 36	7
2.3.4 Landskapsvernområder med særlig gamle og uklare forskrifter.....	7
2.3.5 Landskapsvernområder som prioriteres for revisjon	7
2.4 Naturreservater	8
2.4.1 Ferdselsregulering av hensyn til fugl.....	8
2.4.2 Regulering av skogsdrift i naturreservater	9
2.4.3 Naturreservat som prioriteres for revisjon	9
2.5 Dyre- og plantelivsfredning	9
2.6 Fredning av livsmiljøer og biotopvern.....	10
2.7 Naturminner	10
2.8 Eldre verneområder uten forskrift	11
3 Prioritering av områder og videre prosess	11
3.1 Forskrifter listet opp i vedlegg 2.....	11
3.2 Endring av periode for ferdselsforbud.....	12
3.3 Øvrige revisjonsbehov.....	12

I Norge har vi vernet natur i over 100 år, alle verneområder er vernet i sin tid og i sin kontekst med ulike lovverk og føringer fra politisk hold. I dette oppdraget har vi vurdert hvilke eldre forskrifter som bør revideres for å ta vare på verneverdiene. Eldre forskrifter er i dette oppdraget definert som alle forskrifter vedtatt før naturmangfoldloven. Vi har via Statsforvalterne og nasjonalparkstyrene v/verneområdeforvaltere fått tilbakemelding på forskrifter med særskilt behov for revidering.

Revisjonsbehovet må sees opp mot formålet til det enkelte verneområdet, men også formålet med verneformen jf. naturmangfoldloven kapittel V. I tillegg til revisjonsbehov som er direkte knyttet til ivaretagelse av verneverdiene, som f.eks. manglende eller svake forbudsbestemmelser, belyser vi et generelt oppryddingsbehov i gamle forskrifter.

Revisjonsbehovet i de prioriterte områdene er derfor kombinasjon av ivaretagelse av verneformål og et behov for opprydding. Dette er redegjort for under de ulike kategoriene i besvarelsen.

Vi anbefaler revisjon av 14 konkrete forskrifter. Denne prioriterte listen over områder fremgår av vedlegg 2. I tillegg anbefaler i revisjon av de resterende verneområdene som har behov for endring av periode for ferdselsforbud av hensyn til fugl.

Bakgrunn

Oppdraget har bakgrunn i Miljødirektoratets leveranse til KLD fra tildelingsbrevet i 2024 (oppdrag 7), der direktoratet fikk i oppgave å belyse ulike tiltak som ville kunne bidra til å opprettholde verneverdiene i verneområder på lang sikt.

Leveransen pekte blant annet på at gamle verneforskrifter ikke nødvendigvis er tilpasset nye aktiviteter i verneområdene, og at det er et revideringsbehov.

Det ble blant annet pekt på at ferdselsforbud av hensyn til fuglelivet bør endres i gamle verneforskrifter slik at de er tilpasset dagens trekketidspunkter som har endret seg med et klima i forandring.

Oppdrag 38 er utformet slik:

Lage prioritert liste over hvilke gamle verneforskrifter som bør revideres slik at de tilstrekkelig grad ivaretar verneverdiene, og hvilken rekkefølge det bør gjøres i.

1. Innledning

Vi har i oppdraget funnet det naturlig å ta utgangspunkt i forskrifter som er vernet før naturmangfoldloven trådte i kraft, men på bakgrunn av det store antallet forskrifter har vi ikke kunnet gjøre en gjennomgang av alle eldre forskrifter. Vi har i oppdraget prioritert en gjennomgang av alle forskrifter for nasjonalparker vernet før naturmangfoldloven. Disse verneområdene omfatter store naturarealer og forskriftsendringer forventes å gi stor effekt for bevaring av naturverdier.

For andre verneområder har vi valgt å løfte frem noen forhold som vi mener bør prioriteres i det kommende revisjonsarbeidet. Det bør blant annet prioriteres å revidere verneområder i vernekategorier som ikke er videreført i naturmangfoldloven eller hvor vernekategorien er

endret på en slik måte at det kan være motstrid med tidligere forskrifter. Besvarelsen gir et visst anslag over arbeidsomfanget omfang ved at antallet verneområder i slike kategorier er angitt. Videre må arbeidet sees i sammenheng med andre aktuelle oppdrag. Her vil særlig villreinoppdragene, pågående verneprosesser under bevaring av verdifull natur og oppdrag knyttet til endringer i tidsrom for ferdselsforbud i sjøfuglområder være prosesser å se hen til. I forbindelse med slike prosesser bør det prioriteres en revisjon av alle delene av forskriften slik at ordlyden i forskriftene i størst mulig grad samordnes. Eksempelvis er det mange ulike formuleringer knyttet til ferdselsforbud og forbud mot bestemte aktiviteter, som er ment å omfatte det samme. At ordlyden er ulik, kan virke forvirrende for publikum, og kan i noen grad også innebære forskjeller i restriksjoner.

Vi har i oppdraget innhentet innspill fra Statsforvalteren hvor de er bedt om å melde inn verneområder med forvaltningsutfordringer knyttet til verneforskriftene med en kort begrunnelse. Forvaltere for nasjonalpark- og verneområdestyrer har også fått anledning til å melde inn hva de anser som revisjonsbehov i forskrifter som de forvalter.

Bevaring av verdifull natur

Forskrifter som er i prosess for utvidelse av verneområdet eller endring av verneform under oppdrag for "Bevaring av verdifull natur" er ikke prioritert i dette oppdraget. Vi forutsetter at endringer i verneforskriftene blir vurdert og endret som del av disse prosessene.

2. Revisjonsbehovene

Utover tilpasninger til gjeldende lov, er det behov for å rette opp i feil og uklarheter i vernebestemmelsene som har oppstått som følge av at tiden har endret seg. Andre revisjonsbehov knytter seg til å endre eller å ta inn nye bestemmelser for bedre å ivareta verneformålet. Endel gamle forskrifter har også en gammeldags struktur med kapitler, hvor det er behov for å oppdatere forskriften med paragrafer. Vi har laget en liste over identifiserte revisjonsbehov i vedlegg 1.

For å ivareta verneverdiene og verneformålet på lang sikt er det nødvendig at forskriftene har bestemmelser som er klare og som kan håndheves. Rydding i uklare forskrifter bidrar dermed også til å opprettholde verneverdiene. Bruk av overtredelsesgebyr og straff, er viktig virkemiddel for å sørge for etterlevelse av vernebestemmelser, noe som krever klare bestemmelser. Gode og klare bestemmelser gjør forvaltningen forutsigbar for publikum og understøtter en effektiv og god forvaltning.

Når en forskrift revideres, må ny forskrift hjemles i naturmangfoldloven. Dette innebærer at det for en del forskrifter vil kunne være behov for ganske store endringer. I særlige tilfeller med kun mindre endringer og ikke oppdatering av forskriften som sådan, kan det være aktuelt med tilføydd hjemmel i naturmangfoldloven. I det videre vil vi gjennomgå hvilke prioriteringer som bør gjøres for hver enkelt vernekategori.

2.1 Generelle tilpasninger til naturmangfoldloven

Det følger av naturmangfoldloven § 77 at lovens § 48 og § 47 gjelder for eldre verneforskrifter.

Det innebærer at § 48 gjelder i stedet for den generelle dispensasjonsbestemmelsen som står i eldre verneforskrifter. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i de gamle verneforskriftene må endres, og erstattes med en henvisning til naturmangfoldloven § 48.

En del eldre forskrifter har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan gjøre tiltak av hensyn til verneformålet. Det kan i noen tilfeller være uklart om disse bestemmelsene går lengre enn § 47. Ettersom § 47 også gjelder for eldre verneforskrifter, bør forholdet til § 47 klargjøres ved en henvisning eller ved å ta ut slike bestemmelser slik at dette kun reguleres i loven.

En del forskrifter gir myndighet til Miljødirektoratet og andre myndigheter til å gi generelle bestemmelser. Dette gjelder f.eks. adgang til å regulere beite og ferdsel. Slike bestemmelser er i strid med naturmangfoldloven § 34 om hvem som skal fastsette bestemmelser i verneområdene. Slike bestemmelser må derfor tas ut av forskriftene.

2.2 Nasjonalparker

Vi har 41 nasjonalparker på fastlandet, hvorav 27 er vernet før naturmangfoldloven.

Vernekategorien nasjonalpark er videreført i naturmangfoldloven uten at det er større endringer når det gjelder hva forskriften kan gi bestemmelser om.

Vi har gjennomgått nasjonalparkforskriftene vernet før naturmangfoldloven. For nasjonalparker har vi gjort en vurdering av hvilke forskrifter som har et særlig behov for revisjon.

Blant disse har vi særlig to forskrifter fra 1971 med mange feil og henvisning til myndigheter som ikke lenger finnes. Forskriftene har også en del uklare bestemmelser i tillegg til generelle revisjonsbehov for forskrifter vernet før naturmangfoldloven.

Vi har også identifisert at det er fire nasjonalparkforskrifter som ikke har bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet. Disse er også tatt med i den prioriterte listen, ettersom naturmangfoldloven § 35 forutsetter slike bestemmelser.

Vi har i tillegg en nasjonalpark som har særlig liberale bestemmelser om motorferdsel og 4 nasjonalparker som mangler droneforbud.

Nasjonalparker som prioriteres for revisjon

I denne oversikten har vi gitt en kort begrunnelse for hvorfor disse nasjonalparkene anbefales først for revisjon. Vi understreker at begrunnelsen ikke gir en fullstendig oversikt over hvilke endringer som er aktuelle. Vi viser i den forbindelse til kapittel 2 og at det må gjøres en nærmere gjennomgang opp mot forskriftsmalen når revisjonsarbeidet igangsettes.

Rago nasjonalpark og Anárjoga álbmotmeacci/Anárjohka nasjonalpark

Verneforskriftene er fra henholdsvis 1971 og 1975 og har flere bestemmelser som er uklare. Myndigheter som det henvises til i forskriften eksisterer ikke lenger. Verneforskriftene mangler ferdselsbestemmelser og dispensasjonsbestemmelser for motorferdsel. I tillegg har oppsynet og reindrifta direkte adgang til å oppføre bygninger. Det mangler videre et forbud mot bruk av droner.

Reisa nasjonalpark

Verneforskriften er fra 1986. Det er behov for rydding i utdaterte bestemmelser, slik som delegering av myndighet til Statens skoger. Forskriften mangler dyrelivsfredning og det er ingen regulering av organisert ferdsel, med unntak av forbud mot idrettsarrangementer. Mangler forbud mot droner.

Jostedalsbreen nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet. Det er ingen regulering av ferdsel og det mangler forbud mot droner.

Forollhogna nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet.

Hardangervidda nasjonalpark

Bestemmelser om motorferdsel i nasjonalparken legger til rette for mye motorferdsel i nasjonalparken. Dette motvirker verneformålet og skaper bl.a. utfordringer for villrein.

Stabbursdalen nasjonalpark

Forskriften mangler dyrelivsfredning og bestemmelser om beskyttelse av dyrelivet.

Blåfjella-Skjækerfjella, Lierne, Ånderdalen og Seiland nasjonalparker

Forskriftene mangler droneforbud

2.3 Landskapsvernområder

Vi har totalt 195 landskapsvernområder, og 171 av disse er vernet før naturmangfoldloven. Av de 171 er 60 landskapsvernområder kombinert med andre verneformer; biotopvern, plante- og dyrelivsfredning eller bare dyrelivs- eller plantelivsfredning..

Det følger av naturmangfoldloven § 77 at naturmangfoldloven § 36 andre ledd gjelder for eldre verneforskrifter. Det følger av § 36 andre ledd at det i forskriften kan gis bestemmelser om hva som alene eller sammen med andre tiltak kan endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig, om krav til landskapsmessig tilpassing, og om ferdsel som ikke skjer til fots.

Med naturmangfoldloven ble det fastsatt at landskapsvernkategorien skulle rendyrkes til å ivareta landskapet. Restriksjonsnivået i en del eldre landskapsvernområder er strengere enn det naturmangfoldloven § 36 legger opp til. Verneformålet kan være knyttet til ivaretagelse av enkeltarter og bestemmelsene kan ha reguleringer av hensyn til disse.

På grunn av det store antallet landskapsvernområder, har vi ikke hatt mulighet til å gjøre en systematisk gjennomgang av alle landskapsvernområdene for å se hvilke landskapsvernområder som bør prioriteres først.

Vi vil likevel løfte frem hvilke typer revisjonsbehov som vi mener bør prioriteres i det videre.

2.3.1 Landskapsvernområder hvor det er behov for et sterkere artsvern pga. verneformålet, herunder hvor det er utfordringer med ferdsel.

Vi har landskapsvernområder hvor det ut fra verneformålet kan være behov for vern av arter utover det naturmangfoldloven § 36 hjemler (selv om de ikke har plante- og dyrelivsfredning som nevnt over). Gjennom nasjonalparkplanen ble det bl.a. vernet større landskapsvernområder som kunne vært vernet som nasjonalparker dersom vilkårene for nasjonalpark var oppfylt.

Som følge av stadig mer friluftslivsaktivitet får vi innspill om behov for å kunne styre og regulere ferdselen, blant annet i landskapsvernområder. Regulering av ferdsel er særlig aktuelt for landskapsvernområder med villrein. Hos villreinen er effekten av forstyrrelser fra ferdsel godt

dokumentert og vi vet hvordan ferdsel skaper barrierer for villreinens naturlige trekk mønster mellom beite- og kalvingsområder. Med ansvar for en av Europas siste villreinbestander har Norge et særskilt ansvar for å ivareta arten og det er et pågående arbeid for å forbedre tilstanden for villrein gjennom egen stortingsmelding, tiltaksplaner m.m. I villreinoppdrag 2.2 ble Miljødirektoratet bedt om en overordnet vurdering av behov for endringer i verneforskrifter i verneområder med villrein.

Vi har med ett unntak ikke foreslått konkrete verneforskrifter for revisjon på grunnlag av villreinhensyn under dette oppdraget, da et forslag til revisjonsbehov vil innebære mer grundige vurderinger blant annet hos Statsforvalteren basert på utfordringer for villrein i konkrete villreinområder og ut fra arbeidet med tiltaksplaner og kunnskapsgrunnlaget for kvalitetsnormen. Vi mener derfor at en vurdering av revisjonsbehov bør følges opp i egen prosess basert på funnene i leveransen for oppdrag 2.2.

2.3.2 Landskapsvernområder med dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning

Vernekategoriene dyrelivsfredning og plantelivsfredning er ikke videreført i naturmangfoldloven. Dette betyr at det ikke er aktuelt å videreføre dyrelivsfredning og/eller plantelivsfredning når slike fredninger tas opp til revisjon. Det må da vurderes nærmere om det er behov for å endre vernekategori for hele eller deler av disse landskapsvernområdene for fortsatt beskyttelse av enkeltarter eller om vernekategorien landskapsvern er tilstrekkelig. Dette må vurderes konkret for hvert enkelt landskapsvernområde. Det er i alt 58 slike områder ifølge Naturbase.

2.3.3 Revisjon av forskrifter som innehar bestemmelser som er i direkte strid med naturmangfoldloven § 36

Vi har ingen fullstendig oversikt over verneområder som har bestemmelser som er direkte i motstrid med § 36.

Det er grunn til å tro at det er få landskapsvernområder med regulering av ferdsel til fots som ikke kan videreføres, men dette bør undersøkes nærmere. I tilfeller der landskapsvernet er kombinert med biotopvern, kan regulering av ferdsel til fots fortsatt videreføres.

2.3.4 Landskapsvernområder med særlig gamle og uklare forskrifter.

På bakgrunn av det store antallet landskapsvernområder har vi ikke klart å identifisere hvilke forskrifter som på grunn av uklare regler har særlig stort revisjonsbehov.

En mulig revisjonsprosess kan ta utgangspunkt i de eldste forskriftene først. Det kan nevnes at vi har 10 landskapsvernområder som er vernet på 1970-tallet.

2.3.5 Landskapsvernområder som prioriteres for revisjon

Blant de innmeldte landskapsvernområdene var det to forskrifter med særskilt behov for revisjon; Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde og Jærstrendene landskapsvernområde med biotopfredninger og naturminne. Forskriftene har revisjonsbehov som faller inn under flere av de prioriterte behovsområdene listet i kapittel 2.3.1 til 2.3.4.

Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde

Verneområdet utgjør svært viktige vinterbeiteområder og trekkpassasjer for villrein. I forskriften er det bestemmelser om ferdselsforbud deler av året av hensyn til villrein (kap. IV punkt 4.2).

Ettersom dette ferdselsforbudet ikke lenger kan hjemles i naturmangfoldloven § 77, jf. § 36, mener vi at det haster med å revidere denne forskriften. Det er i tillegg behov for en generell gjennomgang av forbudsbestemmelser, deriblant bedre regulering av motorferdsel.

Jærstrendene landskapsvernområde

Forskriften har behov for opprydding med hensyn til verneformer i kombinasjon med utdaterte og uklare bestemmelser som ikke er tilpasset dagens aktivitetsnivå. Forskriften består av en rekke verneformer, med fuglefredning, plantefredning og geologisk naturminne i tillegg til landskapsvern. Statsforvalteren har i lengre tid meldt inn behov for forskriftsrevisjon for å kunne ivareta verneverdiene i et område med svært høy aktivitet fra både friluftsliv, jordbruk og vannsportaktivitet. Jærstrendene utgjør viktige rasteplass for de internasjonale fugletrekkene, samtidig som det er svært mye brukt som tur og friluftslivsområde. Vi mener derfor området bør prioriteres for forskriftrevisjon.

2.4 Naturreservater

Vi har 2672 naturreservater på fastlandet som dekker mange ulike verneformål. Av disse er 1013 naturreservater vernet etter naturmangfoldloven og det er dermed et stort antall naturreservater som er vernet før naturmangfoldloven trådte i kraft.

I naturreservater kan det fastsettes strenge restriksjoner beroende på verneformålet. Etter naturmangfoldloven § 37 kan et naturreservat totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. For naturreservater er det ikke behov for spesielle tilpasninger til naturmangfoldloven utover det som er nevnt over av generelle tilpasninger som gjelder for alle vernekategorier.

Utover å gjøre generelle tilpasninger, kan revisjonsbehovene i naturreservater også knytte seg til å revidere eldre forskrifter hvor tiden har endret seg og det er behov for å regulere nye aktiviteter eller gjøre endringer i de reguleringene som allerede følger av forskriften.

Verneformen er videreført, en enkel oppdatering vil være å hjemle områdene i naturmangfoldloven. Ytterligere revisjoner bør trolig gjøres for de tematiske verneplanene hver for seg, eventuelt på bakgrunn av årstall og/eller fylkesvis.

På grunn av det store antallet naturreservater, har vi ikke hatt mulighet til å gjøre en systematisk gjennomgang av alle naturreservatene for å se hvilke områder som bør prioriteres først. Basert på innmeldingene fra Statsforvalterne er det likevel ett verneområde vi mener bør prioriteres i det videre. Det er videre to forhold som gjelder for mange verneforskrifter, som vi vil løfte frem som aktuelle for revisjon. Det ene er behov for å endre tidsrom for ferdselsforbud i verneområder med fugl som verneformål og eventuelt at ferdselsforbud mangler. Det andre er manglende regulering av skogsdrift, inkludert motorferdsel i forbindelse med skogsdriften.

2.4.1 Ferdelsregulering av hensyn til fugl

I vår gjennomgang ser vi at forvaltningsmyndigheten har meldt inn behov for endring av periode for ferdselsforbud for mange naturreservater med fugl som verneformål. Dette gjelder hovedsakelig naturreservater, men også fuglefredningsområder.

Det er allerede pågående prosesser med vurdering av ferdselsrestriksjoner i sjøfuglreservater: Gjennomgang av ferdselsreguleringene i sjøfuglreservater i Oslofjorden (2024), og gjennomgang av øvrige sjøfuglreservater (2025). Oppdragene er forankret i Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden

(tiltak T28) og nasjonal handlingsplan for sjøfugl og regjeringen vil punktet: Vurdere endringer i ferdselsreguleringene i prioriterte sjøfuglreservater langs norskekysten.

Lignende forankring mangler for øvrige naturreservater med fugl som verneformål, men revisjonsbehovet er tilsvarende i disse naturreservatene ettersom endring i trekketider og hekketidspunkt på grunn av klimaendringer er en generell utfordring. Vi anbefaler at resterende naturreservat med denne utfordringen identifiseres og vurderes for forskriftsrevisjon. Se nærmere omtale av prosess under kapittel 3.

2.4.2 Regulering av skogsdrift i naturreservater

Det er i en del naturreservater åpnet for skogsdrift, dette gjelder bl.a. for en del verneområder opprettet under de tematiske verneplanene for myr og kvartærgeologi. I en del tilfeller har disse områdene naturkvaliteter knyttet til skog. Vi har ikke foreslått konkrete verneforskrifter innen denne kategorien for revisjon, da en slik prioritering bør inngå som en vurdering under det pågående arbeidet med frivillig vern av skog.

2.4.3 Naturreservat som prioriteres for revisjon

Reservater med behov for endring i periode for ferdselsforbud

Vi anbefaler en samlet prosess for forskrifter med behov for denne typen revisjon

Grandefjæra naturreservat

Grandefjæra naturreservat består av et stort gruntvannsområde med mudderbunn, skjellsand og kalkalgebunn. Som et marint våtmarksområde har området nasjonal og internasjonal betydning, og har status som Ramsarområde.

Behovet for revisjon er knyttet til manglende regulering av høsting i forskriften. Uregulert høsting i kommersiell regi har et ukjent skadeomfang, men har potensielt betydelige negative virkninger på verneverdiene. Statsforvalteren i Trøndelag rapporterer blant annet om bekymringsfullt lave forekomster av strandsnegl i Grandefjæra. På bakgrunn av områdets biologiske betydning, kombinert med potensialet for negativ påvirkning fra kommersiell høsting prioriter vi dette naturreservatet for revisjon.

2.5 Dyre- og plantelivsfredning

Naturvernloven hadde i §§ 13 og 14 særskilte hjemler for fredning av viltvoksende plantearter eller plantesamfunn og dyrearter eller dyresamfunn som er sjeldne eller står i fare for å forsvinne, og for fredning av pattedyr og fugler i et område som har særlig betydning som tilholdssted for en rekke arter. Fredningene er omtalt som fuglefredningsområde, fuglelivsfredning, dyrefredningsområde, dyrelivsfredning eller plantefredningsområde. Svært mange av dyre- og plantefredningsområdene har i tillegg vern av livsmiljø etter naturmangfoldloven § 9. Noen områder har vern av livsmiljø for deler av området, men har et omkringliggende område med kun dyrelivsfredning

Bestemmelser om vedtaksfredning av dyre- og plantelivet er erstattet av naturmangfoldlovens bestemmelser om artsforvaltning. Etter forvaltningsprinsippet i § 27 skal høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. I tillegg kan arter beskyttes særskilt gjennom § 23 om prioriterte arter eller gjennom at naturtyper utvelges etter § 52.

De aktuelle forskriftene med plante- og/eller dyrelivsfredninger som ikke er kombinert med fredning av livsmiljø (biotopvern) bør derfor vurderes for vern i en annen vernekategori eller særskilt beskyttelse gjennom andre bestemmelser i naturmangfoldloven. Der slike fredninger er kombinert med andre verneformer, f.eks. vern av livsmiljøer etter naturvernloven eller biotopvern etter viltloven, vil trolig den andre verneformen som hovedregel vil være tilstrekkelig. Dette med unntak av landskapsvernområder, som kan ha behov for et sterkere artsvern som følge av verneformålet. Se mer om dette i kap. 2.3 om landskapsvern.

Hvor mange områder med kun plante- og/eller dyrelivsfredning som finnes har vi ikke identifisert nå, dette krever en gjennomgang av hver enkelt verneforskrift ettersom disse fredningene ikke er entydig kategorisert i Naturbase.

2.6 Fredning av livsmiljøer og biotopvern

Vi har 52 biotopvernområder som er hjemlet i viltloven. Videre har vi en rekke dyrefredningsområder, plantefredningsområder og områder med kombinert plante- og dyrelivsfredning vernet etter naturvernloven, hvor også livsmiljøet er vernet etter naturvernloven § 9. Vi har ikke et tall på hvor mange slike fredninger vi har etter naturvernloven ettersom disse ikke er entydig kategorisert i Naturbase.

Naturmangfoldloven § 38 om biotopvern erstatter tidligere bestemmelser om vern av artenes livsmiljøer og biotoper i naturvernloven § 9, viltloven § 7 og lakse- og innlandsfiskloven § 7. Etter naturmangfoldloven § 38 kan det fastsettes forbud mot virksomhet og ferdsel som kan påvirke eller forstyrre arten eller dens livsbetingelser. Vi antar at restriksjonene i gamle biotopvernområder kan hjemles i § 38. Imidlertid krever § 38 at de bestemte artene som biotopvernet gjelder angis. For eldre forskrifter er det ofte ikke angitt hvilke bestemte arter som vernet skal ivareta, men artsgrupper, slik som fuglelivet. For noen av de eldre biotopvernområdene kan det derfor også være at det er aktuelt å vurdere om området bør vernes som naturreservat.

Eldre biotopvernområder bør revideres slik at de oppdateres til naturmangfoldloven og hjemles i § 38. Samtidig er det aktuelt å vurdere om forskriftene har riktige restriksjoner sett ut fra dagens forhold, for eksempel om tidsperioden for ferdselsforbudet bør endres.

2.7 Naturminner

Naturminner er en vernekategori som ikke er videreført i naturmangfoldloven. Vi har i dag 235 naturminner¹. Disse omfatter først og fremst geologiske forekomster og trær/tregrupper fredet som botaniske naturminner. Disse verneområdene må gjennomgås for å vurdere om de bør oppheves eller vernes som andre vernekategorier. Geologiske naturminner kan være aktuelt å verne som naturreservat. For trær og tregrupper er det aktuelt å vurdere om noen av områdene bør oppheves fordi de ikke lenger anses å ha et særskilt behov for beskyttelse etter naturmangfoldloven, eller om det fortsatt er behov for vern eller beskyttelse etter annet regelverk. I NOU står det *Vernekategorien naturminne synes i dag ikke lenger å fange opp noe behov som ikke også kan dekkes av andre vernekategorier eller av plan- og bygningsloven eller granneloven*

¹ Naturbase

med de endringer utvalget foreslår. Utvalget foreslår derfor at bestemmelsen ikke videreføres. De naturminnefredningene som alt er vedtatt, bør bli stående med samme rettsvirkning som før, inntil vernet eventuelt blir opphevet eller gjort om til en annen vernekategori.

For naturminnene må det først identifisert hvilke naturminner som er aktuelt for vern i en annen vernekategori og hvilke som kan oppheves fordi de ikke lenger fyller et vernebehov etter naturmangfoldloven.

2.8 Eldre verneområder uten forskrift

Det finnes totalt 182 verneområder som er vernet før den første naturvernloven fra 1970¹. Blant disse er det enkelte områder som ikke har en verneforskrift eller som har en verneforskrift uten hjemler for dispensasjon.

Under dette oppdraget har Statsforvalterne meldt inn følgende områder uten forskrift:

- Asker prestegård naturminne
- Vorma Dyrelivsfredning
- Jøndalsåsen med flere tjern og vann
- Kirkeneshalvøya dyrelivsfredning

Og følgende områder med forskrift, som mangler hjemler for dispensasjon:

- Kirkeneshalvøya dyrelivsfredning
- Nordkapp-fjellet og Hornvika, Måsøy og Kjeldvik naturfredning
- Andelven, Nessa og Risa naturfredning

Det er behov for revisjon av alle de gamle forskriftene fra før 1970. De bør gjennomgå med sikte på om det er ønskelig å videreføre vernet og eventuelt i hvilken vernekategori.

3 Prioritering av områder og videre prosess

3.1 Forskrifter listet opp i vedlegg 2.

Listen over prioriterte forskrifter i vedlegg 2 er rangert i to kategorier, der kategori 1 prioriteres høyest for revisjon. Verneforskriftene i kategori 2 består av nasjonalparker som mangler droneforbud, men som for øvrig har mindre revisjonsbehov. Dette er et forbud som burde gjelde alle nasjonalparker, og vi anbefaler at en forbudsbestemmelse om droner tas inn i disse forskriftene.

De innholdsmessige endringene i forskriftene foreslått for revisjon i vedlegg 2, vil være såpass omfattende at det må igangsettes en revisjonsprosess med medvirkning og høring. For områdene i kategori 1 bør revisjonen omfatte en fullstendig gjennomgang av forskriften, slik at den tilpasses naturmangfoldloven og oppdateres til dagens forskriftsmaler, i tillegg til de nødvendige endringene som kreves for bedre ivaretagelse av verneverdiene.

Ved revisjon av nasjonalparker eller store landskapsvernområder med omkringliggende verneområder, vil det være naturlig å kartlegge eventuelle revisjonsbehov i forskriftene også i de omkringliggende verneområdene.

For områdene i kategori 2 er det primært nødvendig å få inn en bestemmelse om droneforbud.

Vi anbefaler at revisjon igangsettes gjennom standard prosedyre for forskriftsrevisjon så raskt det lar seg gjøre.

3.2 Endring av periode for ferdselsforbud

Endring av periode for ferdselsforbud er prioritert i kategori 1 da vi regner en slik endring til å ha stor betydning for verneverdiene. Disse forskriftene bør behandles i et eget løp som en forlengelse av pågående prosesser i sjøfuglreservater.

Revisjonen av sjøfuglreservatene var begrenset til endring av periode for ferdselsforbud fra 15. april - 15. august til 15. mars - 15. august. Ideelt sett bør disse forskriftene tilpasses til naturmangfoldloven. Ordlyden bør også samordnes, slik at bestemmelser som er ment å regulere det samme, er likt utformet. Samtidig var begrensningen til endring i ferdselsforbudsperiode en forutsetning for å kunne gjennomføre revisjonen av ett svært stort antall verneområder i Oslofjorden. Dette muliggjorde en effektiv prosess med stor nytte for naturen. For å muliggjøre revisjon av et større antall verneforskrifter anbefaler vi derfor å begrense endringen til periode for ferdselsforbud.

3.3 Øvrige revisjonsbehov

Vi anbefaler at det settes i gang en prosess for å oppdatere verneområder som mangler forskrift eller hjemler for dispensasjon, slik at det er mulig å forvalte disse områdene etter intensjonen med vernet. I praksis vil en slik revisjon bli sammenlignbar med oppstart av ny verneplan. For disse eldre vernevedtakene må det vurderes om det er ønskelig å videreføre vernet og eventuelt i hvilken vernekategori.

Det er et stort etterslep på oppdatering av eldre forskrifter for å en generell tilpasning til naturmangfoldloven. Hensynet til at regelverket skal være enhetlig og gjenkjennelig tilsier at alle oppdateres etter ny mal. Eldre forskrifter med mange uklarheter har et særlig behov for en ny forskrift.

Det kan gjøres en generell oppdatering i gamle forskrifter begrenset til tilpasninger til naturmangfoldloven som ikke krever høring, som kan gjennomføres gjennom vedtak uten en prosess i forkant. Det vil avhjelpe en del på etterslepet.

Avtale mellom Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan og Allstad Gr

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- OLE MORTEN BALSTAD, signert 30.09.2025 med ID-Porten: BankID
- LINE LUND FJELLVÆR, signert 04.10.2025 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet innholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

AVTALE OM LEIE AV GRUNN TIL ETABLERING AV INNFALLSPORT PÅ VEKTA I SELBU KOMMUNE KNYTTET TIL SKARVAN OG ROLTDALEN NASJONALPARK

1. Eiendommene				
Kommunenr 5032	Kommunenavn: Selbu kommune	Gnr 67	Bnr 1	Registernummer
Eiendommens navn: Selbu prestegård				
Grunnen skal brukes til: Se også punkt 6.1				

2. Grunneier	
Organisasjonsnr 933 730 077	Navn Allstad Grunneiendom AS, Pb. 535 Sentrum, 0105 Oslo

3. Leietaker		
Org.nr. / fødselsnr. 974764350	Navn: Statsforvalteren i Trøndelag v / Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan, Postboks 2600, 7734 Steinkjer	Ideell andel

4. Vederlag	
Kr. 1.000kr per år	Se punkt 6.4

5. Avtalens varighet:	
Fra: 01.01.2026	Til: 01.01.2036

6. Generelle vilkår
6.1 Avtalens omfang Avtalen gir leietaker rett til å bruke arealet til angitt formål i punkt 7. på gnr. «67» bnr. «1» i «Selbu kommune», som vist på vedlagte kart. Avtalen gir ikke leietaker noen flere rettigheter enn det som fremgår av denne avtale. Dersom tiltaket medfører skade på faste anlegg, sånn som drener, kummer, utløp og adkomst, skal disse repareres fullt ut av tiltakshaver.
6.2 Panterett for avgift Grunneier har panterett i bygninger og installasjoner som leietaker har oppført i henhold til denne avtalen som sikkerhet for utestående krav. Grunneiers panterett skal ha 1. prioritet
6.3 Offentlige tillatelser Leietaker er ansvarlig for at alle offentlige tillatelser foreligger. Forholdet til andre leietakere er grunneier uvedkommende. Leietaker har risikoen for eventuelle rettigheter i konflikt med denne avtalen.
6.4 Vederlag Vederlag for leie av grunn til det angitte formål. Leietaker betaler årlig leie på kr 1.000,- og et engangsvederlag pålydende kr. 3.000,- Beløpet forfaller til betaling 3 - tre - uker etter at grunneier har undertegnet avtalen. Dersom anlegget er avhengig av anleggskonsesjon forfaller beløpet til betaling 3 uker etter at anleggskonsesjon er gitt. Vederlag betales ved påkrav. Arealet kan tiltres når vederlaget er betalt. Etter forfall beregnes lovens morarente.
6.5 Transport og ferdsel. Bruk av veier. Leietaker har rett til nødvendig bruk av eksisterende veier på eiendommen samt rett til nødvendig fremkomst over eiendommen for øvrig, for utøvelsen av de i avtalen nevnte rettigheter. Rettigheten omfatter ikke utbedring av eksisterende veier eller bygging av nye, uten etter nærmere avtale med grunneier.

Dokumentet er signert digitalt av:

- OLE MORTEN BALSTAD, 30.09.2025
- LINE LUND FJELLVÆR, 04.10.2025

Forseglet av

Posten Norge

Skader og slitasje på veier og / eller eiendommen for øvrig, som måtte oppstå på grunn av leietakers transport og ferdsel, er leietaker ansvarlig for å rette opp uten ugrunnet opphold. Ordinært vedlikehold av veier er leietaker ikke ansvarlig for. På den annen side er grunneieren - veieieren - ikke forpliktet til å vedlikeholde eller opprettholde de veier som leietaker ved denne avtale får rett til å benytte.
6.6 Erstatningsansvar Leietaker er ansvarlig for all erstatningsmessig skade på tredjemann som forårsakes av leietakers bruk. Leietaker er også ansvarlig for skade på eiendommen som skyldes bruk som går utover det denne avtalen gir rett til.
6.7 Oppsigelse Partene har en gjensidig adgang til når som helst å si opp avtalen med 6 –seks-måneders skriftlig varsel. Ved vesentlig mislighold kan avtalen heves. Det skal gis skriftlig varsel 14 dager før avtalen heves.
6.8 Ryddiggjøring ved opphør Ved opphør av leieforholdet, skal arealene ryddes og istandsette området så snart som mulig, og senest to måneder etter avtalen er sagt opp. Dette regnes fra det tidspunktet avtalen løper ut eller når varsel om oppsigelse av avtale er sendt. Arealet skal tilbakeføres til opprinnelig stand, eller bedre, med eventuell tilsåing og tilplantning, dersom ikke annet avtales. Leietaker plikter for egen regning å fjerne alle oppførte installasjoner, anlegg mv. dersom dette er oppført i leieperioden. Grunneier forbeholder seg retten til å godkjenne oppryddingsarbeidet. Dersom dette ikke blir gjort, kan grunneier utføre rydding på leietakers bekostning.
6. 9 Supplerende tekst a) Overdragelse av grunnretten må skriftlig godkjennes av grunneier. b) Grunnretten kan ikke pantsettes c) Rettigheten skal kun hefte på gnr. «67» bnr. «1» og fradelte parseller som berøres av tiltaket.
6.10 Avståelse av grunn ved avtale eller ekspropriasjon Leietaker aksepterer at hele eller deler av arealet som omfattes av denne avtalen kan bli avstått i leieperioden. Kabler, kraftlinjer, eller andre innretninger kan bli fremført over det aktuelle arealet. Erstatning som måtte bli tilstått i slik situasjon, skal tilfalle grunneier. Leietaker har kun krav på den delen av erstatningen som skyldes hans opparbeidelse av arealet. Leietakeren har krav på reduksjon av leien i forhold til det areal som fragår parsellen som følge av anlegget, hvis ikke arealavståelsen og/eller eventuell reduksjon av leien er uvesentlig.
6.11 Fremleie Fremleie er kun tillatt etter samtykke fra grunneier.
6.12 Forholdet til grunneiers og andres bruk av området Avtalen gir ikke leietaker noen flere rettigheter i området, herunder bruk av området til annet enn avtalensformål. Endring av avtalt bruksformål for området krever grunneiers samtykke.
6.13 Tinglysning Denne avtalen skal ikke tinglyses
7. Spesielle vilkår Avtalen gir leietaker rett til bruk av arealet til etablering av innfallsport knyttet til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Innfallsporten består av et grus/skiferlagt oppholdsareal med informasjonstavler, benker og retningskilt samt tilhørende gruslagte adkomststier fra parkeringsplass på Vekta og videre ned til Børdalsvegen, se kartvedlegg.

Dokumentet er signert digitalt av:

- OLE MORTEN BALSTAD, 30.09.2025
- LINE LUND FJELLVÆR, 04.10.2025

Forseglet av

Posten Norge

Leietaker er ansvarlig for eventuell forurensning på eiendommen.

Leietaker er ansvarlig for forurensning som knytter seg til drift/aktivitet på eiendommen.

Leietaker er ansvarlig for sikring av området mot all forurensning, også etter leieforholdets opphør.

Utslipp av kjemikalier i grunnen som er skadelig for naturen er ikke tillatt. Det blir betraktet som vesentlig mislighold av avtalen.

Avtalen gir leietaker rett til bruk av arealet til etablering av innfallsport med oppsetting av informasjonstavler benker og retningskilt, innenfor arealet som avtalen omfatter. Arealet er på 200-300m2 og inntegnet på vedlagte kartskisse.

Leietaker har ansvar for alle forhold som kan knyttes til bruken av innfallsporten. Leietaker skal sørge for å vedlikeholde området og de innretninger som er anlagt. Leietaker sørger for at området holdes ryddig, at det ikke forsøples ol.

Lagring av avfall

Det er ikke adgang til å lagre avfall eller utstyr på arealet som avtalen omfatter.

Alt avfall skal fortløpende leveres til godkjent mottaker.

Ved ønske om forlengelse av eksisterende avtale, kan dette inngås etter eventuelle forutgående forhandlinger mellom partene.

Tilrettelegger er ansvarlig for alle erstatningsmessige forhold som forårsakes av bruk av området, samt bruk som skjer i tilretteleggers regi. Grunneier er uten ansvar for skader som måtte oppstå som følge av mangelfull merking eller tilrettelegging el, og ellers skader, herunder forurensning som måtte oppstå ved bruk av løypa.

Skogsdrift og annen næringsutøvelse

Grunneiers næringsutøvelse og andre rettigheter begrenses ikke av avtalen. Traséen skal ikke hindre naturlig og påregnelig utnyttning av eiendommen.

Forholdet til tredjeperson:

Grunneier skal informeres om avtaler som tilrettelegger inngår med andre, og som berører tilretteleggers rettigheter og plikter som omfattes av denne avtalen. Herværende avtale skal gjøres kjent for tredjeperson ved inngåelse av slike avtaler.

8. Underskrifter - signering	
Grunneier	
Grunneier	
Allstad Grunneiendom AS	13.10.2025 <i>Fredrik Lindemann</i> FREDRIK LINDEMANN
Digital signering for juridiske personer:	
Leietaker	
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	Ole Morten Balstad – styreleder Line Lund Fjellvær – budsjett disponeringsmyndighet
Krav til signatur fra juridisk person: Denne avtalen er ikke gyldig før det foreligger signatur fra en fysisk person som har fullmakt til å signere på vegne av den juridiske personen.	

Dokumentet er signert digitalt av:

- OLE MORTEN BALSTAD, 30.09.2025
- LINE LUND FJELLVÆR, 04.10.2025

Forseglet av

Posten Norge

Kartvedlegg:

Situasjonsplan for innfallsport på Vekta – M 1:250 (utarbeides av landskapsarkitekt)

Grov skissering av adkomst og oppholdsareal for innfallsport på Vekta.

Dokumentet er signert digitalt av:

- OLE MORTEN BALSTAD, 30.09.2025
- LINE LUND FJELLVÆR, 04.10.2025

Forseglet av

Posten Norge

Alle Statsforvaltere
Alle nasjonalpark – og verneområdestyrer

Trondheim, 27.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15345

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering. Søknadssenteret åpner for innmelding over kap. 1420 post 31 den 15. november, og frist for innmelding er 9. januar 2026. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering

Nytt – Tiltak for villrein er innlemmet i budsjettposten

I forslag til statsbudsjett for budsjettåret 2026, som ble lagt fram den 15. oktober, er tiltak for villrein inkludert i kap. 1420 post 31. Miljødirektoratet arbeider med tilrettelegging av dette og vil komme tilbake med informasjon om denne delen av budsjettposten når slik informasjon er klar.

Nytt – revidert strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Vi har ikke gjort store endringer i strategien, men vi oppfordrer til å lese den før dere melder inn behov for tiltaksmidler, se vedlegg 1.

Miljødirektoratet gjennomførte i høst en evaluering av prøveordningene med 1) rammetildeling med bakgrunn i innmeldte behov for midler til tiltak i ESS og 2) tidlig tildeling av tiltaksmidler i tildelingsbrevet til Statsforvalteren før jul.

Statsforvalterne gir i evalueringen bred støtte til ordningen med tildeling av en samlet pott for tiltaksmidler. Dette oppleves som en betydelig forbedring som gir økt fleksibilitet, mindre byråkrati og bedre økonomistyring. Flere peker på at det gir bedre balanse mellom tiltak og styrker

gjennomføringsevnen. To av embetene opplever liten endring, men anerkjenner at ordningen gir forbedringer og potensial for ressursbesparelse.

Når det gjelder tidlig tildeling av tiltaksmidlene, er vurderingene fra embetene delte. Flere Statsforvaltere ser klare fordeler, særlig for tiltak som krever oppstart vinter/tidlig vår, og fremhever økt forutsigbarhet og planleggingsmuligheter. Samtidig opplever noen at endringen har liten praktisk betydning og at eksisterende rutiner fungerer godt. To av embetene opplevde dette som dobbeltarbeid.

På bakgrunn av evalueringen, vil vi videreføre ordningen med at Statsforvalteren får en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap. 1420 post 31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Det vil dermed bli lik prosedyre for Statsforvalteren som for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Vi vil på bakgrunn av evalueringen *ikke* videreføre prøveordningen med tidlig tildeling av tiltaksmidler før jul. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å melde inn behov for forhåndsgodkjenning av tiltak som krever tidlig avklaring.

Vi jobber for at både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering i fremtiden skal skje i Naturoppdrag, noe som vil forenkle denne prosessen.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal enten inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren, eller til egne samtaler/møter i forkant av planleggingsmøtene.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av løpende skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* (2026-2030) til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og verneområder i sjø.

Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2026 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak. Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkeroser og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Tiltak i områder der SNO skal være økonomisk ansvarlig, må meldes inn som enkelttiltak i ESS og ikke som del av en ramme som også statsforvalteren skal benytte seg av. Vi ber om at dere skriver inn hvilket eller hvilke verneområder det søkes om tiltak i.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Statsforvalteren kan for 2026 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Skiltmateriell kan bestilles hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>.

Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmelding av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag. Sannsynligvis vil denne overgangen skje rundt sommeren. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestallere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdestallere eid av Miljødirektoratet, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding i ESS. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen. Antallet ferdestallere som fortsatt fungerer er nå så få at de gjenværende tellerne vil bli fordelt internt i regionene etter vurderinger gjort på planleggingsmøtene.

Det blir ikke mulig å melde inn behov for direktoratets ferdselstellere i ESS.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner. De årlige planleggingsmøtene skal omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om <i>Utfører</i> ikke har tilgang til Naturoppdrag skal <i>Ansvarlig</i> dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer

Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>
--	------------	--------------	--

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 15. november 2025. Informasjon om innmelding av behov for midler til tiltak for villrein, vil bli gitt av Miljødirektoratet på et senere tidspunkt.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og legges inn i det skjemaet som passer best.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2026. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i [Elektronisk søknadssenter](#) og behov for SNO-ressurs (som utfører) i [Naturoppdrag](#), er **9. januar 2026**.

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2026, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2026. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylanen
Nasjonalpark- og verneområdestyrer
Kommuner med forvaltningsmyndighet for verneområder

Trondheim, 28.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15362

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Skadefelling og lisensfelling i verneområder

Miljødirektoratet har mottatt flere spørsmål om krav om tillatelse til skadefelling og lisensfelling innenfor verneområder. Bakgrunnen for spørsmålene er at verneforskriftene har ulike unntaksbestemmelser knyttet til felling av vilt.

Verneforskriftene gjelder side om side med annet regelverk. Det innebærer at aktiviteter og tiltak i verneområder må være tillatt både etter verneforskriften og annet regelverk aktiviteten eller tiltaket reguleres etter, som for eksempel viltloven eller motorferdselloven.

Hvert enkelt verneområde har en egen verneforskrift. Verneforskriftene er vedtatt på ulikt tidspunkt og da etter ulike maler. Dette innebærer at reglene vil variere mellom områdene. Dette er ikke alltid tilsiktet, noen problemstillinger ble ikke vurdert eller var ikke aktuelle på vernetidspunktet.

De konkrete reglene om skadefelling og lisensfelling følger av viltloven som regulerer jakt, fangst og felling av vilt.

I de fleste verneområder gir verneforskriften direkte unntak for jakt. Dette innebærer at jakt kan skje i verneområdet i tråd med viltlovens regler.

I nyere verneforskrifter er det også gjort unntak for felling. Dette varierer imidlertid mellom områdene, i noen områder er det kun gjort unntak for skadefelling og ikke lisensfelling.

Gjeldende forskriftsmaler har et generelt unntak for felling, og for noen verneområder som ikke har slikt unntak i eksisterende verneforskrift kan det være behov for å endre verneforskriften på dette punktet. Slike innholdsmessige endringer kan ikke gjøres av Miljødirektoratet etter delegert myndighet. Miljødirektoratets myndighet til å gjøre endringer i vedtatte verneforskrifter følger av naturmangfoldloven § 34 sjette ledd. Siden endring av verneforskrifter krever høring og vedtak ved kongelig resolusjon, er det etter Miljødirektoratets vurdering hensiktsmessig å gjøre slike endringer sammen med andre endringer eller revisjonsbehov i de aktuelle forskriftene.

I områder hvor det i verneforskriften ikke er gjort unntak for skadefelling og/eller lisensfelling, krever denne aktiviteten tillatelse og må behandles på samme måte som alle andre tiltak som må søknadsbehandles i verneområdet.

Det er den enkelte jeger som må ha tillatelse. Det er imidlertid ikke noe i veien for at en person søker på vegne av flere, f.eks. et jaktlag. Forvaltningsmyndigheten kan utforme standardiserte tillatelser som går ut til de som søker. En slik tillatelse kan også gjelde hele verneområdet dersom det er grunnlag for dette, eller gis som en samletillatelse til flere så lenge det fremgår av tillatelsen hvem som er omfattet.

En tillatelse må fylle kravene til enkeltvedtak og også omfatte de vurderinger verneforskriften og naturmangfoldloven krever. I tilfeller hvor verneforskriften ikke har særskilt bestemmelse som åpner for å søke om tillatelse, må søknaden vurderes etter naturmangfoldloven § 48.

Det vil være mulig å gi en flerårig dispensasjon i områder hvor det vurderes som aktuelt at behov for felling ofte oppstår. Alternativet er at det omsøkes når behovet oppstår. Dersom det er behov i en akutt situasjon, for eksempel ved skadefelling, kan forvaltningsmyndigheten gi en muntlig dispensasjon som skriftliggjøres i ettertid.

Det er viktig at eventuelle tillatelser som gis er kontrollerbare. Også eventuelle flerårige dispensasjoner må være avgrenset i tid, slik at dispensasjonen ikke innebærer en forskriftsendring.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder

Arkivsaksnummer: 2025/10-47

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 07.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	26/2025	14.11.2025

Saksframlegg - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - vedtak i delegerte saker - 24.07.25 - 07.11.25

Innstilling fra forvalter

Saken tas til orientering.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

I vedtektene for nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan åpnes det for at kurante saker kan delegeres til nasjonalparkforvalteren. Slik delegasjon ble gitt av nasjonalparkstyret i sak 10/2024.

Vedlegg

- 1 Vedlegg-delegerte saker - 24.07.2025 - 07.11.2025

Vedlegg :

Kopi av vedtak i delegerte saker: 24.07.2025 – 07.11.2025

Delegerte saker ligger i sin helhet i [miljøvedtaksregisteret](#)

DS 23/2025 – 2025/8631

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Siv Toril og Arve Sørmo tillatelse til montering av solventilator på seterhus og solcellepanel på uthus på Mølnhusvollen, Midtre Roltdalen 89, i Selbu kommune, gnr./bnr. 200/1 i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

Det gis følgende vilkår i saken:

1. Solventilatoren (50 x 70 cm) monteres flatt til høyre for ytterdør på vegg på seterhus, som angitt på bilde 1 i saken.
2. Solcellepanel (60 x 140 cm) monteres flatt på bakveggen på uthuset (mot sør), som angitt på bilde 2 i saken.
3. Solventilatoren og solcellepanelet skal ha omramming med matt, sort farge slik at synligheten reduseres mot mørk vegg, tiltaket gir minst mulig lysrefleksjon til kulturmiljøet og ikke påvirker verneformål eller verneverdier nevneverdig.
4. Dersom det skulle oppstå uønsket refleksjon/gjenskinn til omgivelsene fra solcelleventilator/solcellepanel, må eier av seterbygningene gjøre refleksjonsreducerende tiltak av hensyn til dyreliv og/eller omgivelsene i setermiljøet i Roltdalen.
5. Tiltaket må ikke medføre inngrep i bakken som kan påvirke automatisk fredet kulturminne (jernvinneovn).
6. Byggetiltakene må dokumenteres med bilder ved ferdigstillelse. Bildene sendes på epost til nasjonalparkstyret. Tiltaket må gjennomføres innen 3 år.

Brudd på bestemmelser i verneforskriften eller vilkår i saken kan medføre straff.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ.

DS 24/2025 – 2025/9950

Vedtak

[Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan](#) gir Grim Rønsberg tillatelse til bruk av snøscooter fra nasjonalparkgrense til seterhus ved Gamle Rønsbergvollen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer per sesong i vintersesongene 2025/26 og 2026/27 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Motorferdselen skal følge kjøretrasé som beskrevet på kart i saken.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2027.
4. Det forutsettes frossen og godt snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 2.mai. Generelt nattforbud mellom kl. 23.00 til kl. 07.00.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre. Marianne og Ida Rønsberg kan også utføre transport med snøscooter. Godkjent leiekjører kan benyttes.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark](#), § 3 punkt 6.3 b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setrer og buer. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark.

Tillatelsen og kjørebok skal være med på turene og vises fram til oppsyn eller politi når dette kreves.

En av de tildelte turene hver sesong kan benyttes som «kjøredag» til transport av ved og materialer. En kjøredag tilsvarer inntil 4 tur/retur samme dag til seter/hytte. Det må framgå av kjøreboken når «kjøredag» benyttes. Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

Vedtak

[Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan](#) gir Ingebrigt og Ola Morten Hårstad tillatelse til bruk av snøscooter i Stråsjøen-Prestøyan naturreservat og Skarvan og Roltdalen nasjonalpark til seterhus ved Øvre Stubbvollen, Nordre Roltdalen 199, i Selbu kommune på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer per sesong i vintersesongene 2025/26 og 2026/27 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Motorferdselen skal følge kjøretrasè som beskrevet på kart i saken.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2027.
4. Det forutsettes frossen og godt snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 2.mai. Generelt nattforbud mellom kl. 23.00 til kl. 07.00.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre. Godkjent leiekjører kan benyttes.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark](#), § 3 punkt 6.3 b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setrer og buer. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark.

Tillatelsen og kjørebok skal være med på turene og vises fram til oppsyn eller politi når dette kreves.

En av de tildelte turene hver sesong kan benyttes som «kjøredag» til transport av ved og materialer. En kjøredag tilsvarer inntil 4 tur/retur samme dag til seter/hytte. Det må framgå av kjøreboken når «kjøredag» benyttes. Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 26/2025 – 2025/6968

Vedtak

[Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan](#) gir medlemmer av Roltdalen beitelag tillatelse til bruk av ATV i forbindelse med beitebruk i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer barmarksesongen 2025 til setre hvor det beites med storfe/geit.
2. Tillatelsen gjelder for nødvendig transport av varegods som ikke kan gjennomføres på snøføre pga. godsets karakter.
3. Motorferdselen skal følge kjøretrasè som beskrevet på kart i saken. Det forutsettes videre at etablerte kjørespor og kortest mulig egne trasè i beiteområdet til gjerdeanlegg benyttes, og at all transport koordineres innad i beitelaget.
4. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter med navn på sjåfør. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. desember 2025.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre enn beitelagets medlemmer.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv. Kjøresvak mark unngås.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark §3, punkt 6.3.d) hvor forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av barmarkskjøretøy til setre hvor det beites med sau eller ungdyr, for nødvendig transport som ikke kan gjennomføres på snøføre, enten pga. akutte forhold eller varegodsets karakter. Kjøretøy som brukes skal være skånsomt mot markoverflaten.

Tillatelsen og kjørebok skal være med på turene og vises fram til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 27/2025 – 2025/10929

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir Selbu fjellstyres **Jaktlag B, ved Geir Ståle Johnsen**, tillatelse til å bruke ATV med belter og transportpulk til transport av felt storvilt under elgjakta i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for uttransport av felt elg i perioden 25.09 – 01.12.2025. Antall turer begrenses til antall fellingstillatelser, 6 dyr/6 turer.
2. Det kan brukes transportpulk, og ikke henger med hjul.
3. ATV med belter kan ikke kjøres inn i jaktterrenget til jakthytte, men må hentes fra definerte startpunkt. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1.desember 2025.
4. Det gis tillatelse til å gjennomføre transportene i nasjonalparken med startpunkt fra Hundrya/Gruvfjellet (Muskeggløypa), Liavegen, Heståsen og Rotvollvegen/Bjorkamarka jf. kart i saken.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre enn medlemmer av jaktlaget.
6. Transporten må skje mest mulig skånsomt i forhold til naturmiljø, friluftsliv og reindrift. Det skal ikke settes varige spor i terrenget. Med varige spor menes spor som er synlige over flere sesonger. Sårbare områder som våtmark og våt myr må unngås. Eksisterende kjørespor benyttes der dette er hensiktsmessig.
7. Kjøringen må foregå i lav hastighet. dvs. gangfart.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av naturmangfoldloven § 48. Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transportene for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på verneforskriften eller vilkår i tillatelse kan medføre straff.

DS 28/2025 - 2025/11862

Vedtak

[Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan](#) gir Kari og Ivar Ellingsen tillatelse til bruk av snøscooter fra nasjonalparkgrense til seterhus på Gruvvollen, Søndre Roltdalen 57, i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer per sesong i vintersesongene 2025/26 og 26/27 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Motorferdselen skal følge kjøretrasé som beskrevet på kart i saken.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2027.
4. Det forutsettes frossen og godt snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 2.mai. Generelt nattforbud mellom kl. 23.00 til kl. 07.00.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre. Godkjent leiekjører kan benyttes.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark](#), § 3 punkt 6.3 b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setrer og buer. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark.

Tillatelsen og kjørebok skal være med på turene og vises fram til oppsyn eller politi når dette kreves.

En av de tildelte turene hver sesong kan benyttes som «kjøredag» til transport av ved og materialer. En kjøredag tilsvarer inntil 4 tur/retur samme dag til seter/hytte. Det må framgå av kjøreboken når «kjøredag» benyttes. Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 29/2025 – 2025/12038

Vedtak

[Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan](#) gir Gunnar Møllenus tillatelse til bruk av snøscooter fra nasjonalparkgrense til naust ved Kroksjøen i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i Selbu kommune på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 2 turer per sesong i vintersesongene 2025/26 og 26/27 for transport av materialer og utstyr til vedlikehold av naust.
2. Motorferdselen skal følge kjøretrasé som beskrevet på kart i saken.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2027.
4. Det forutsettes frossen og godt snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 2.mai. Generelt nattforbud mellom kl. 23.00 til kl. 07.00.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre. Godkjent leiekjører kan benyttes.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark](#), § 3 punkt 6.3 b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av ved og utstyr til hytter, setrer og buer. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark.

Tillatelsen og kjørebok skal være med på turene og vises fram til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

Vedtak

[Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan](#) gir Norsk Folkehjelp Meråker tillatelse til bruk av snøscooter i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, Sylan landskapsvernområde, Sankkjølen og Rangeldalen naturreservater i Selbu, Meråker og Tydal kommuner på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder inntil 2 kjentmannsturer per vintersesong i 2025/26, 2026/27, 2027/28 og 2028/29. Kjøringen bør skje i forkant av ferier og før påske, senest 15. april.
2. Det forutsettes at traseer beskrevet på kart i saken benyttes under kjentmannskjøringen.
3. Tillatelsen gjelder uniformert personell og kjøretøy tilknyttet Norsk Folkehjelp Meråker, og begrenses til inntil ti snøscootere per kjentmannstur.
4. Kjentmannskjøringen må inngå i oppdatert øvingsplan vurdert av lokal redningssentral. Øvingsplanen skal sendes inn til nasjonalparkstyret før kjentmannskjøring kan starte.
5. Kjentmannskjøringen skal gjennomføres i tråd med [gjeldende retningslinjer](#) og varsles i god tid til nasjonalparkforvalter med opplysninger om tidspunkt og ansvarlig leder.
6. Hver enkelt kjentmannstur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2029.
7. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, kulturminner, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold § 3, punkt 6.3 og 5.3 i verneforskrift for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og Sylan landskapsvernområde. For Sankkjølen og Rangeldalen gis tillatelse etter [naturmangfoldloven § 48 \(nml\)](#).

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes på turene og vises fram til oppsyn eller politi ved forespørsel.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 23/2025 Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for byggetiltak - solventilator/solcelle - Selbu - Mølnhusvollen - Midtre Roltdalen 89 - Arve og Siv Toril Sørmo
DS 24/2025 Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - Selbu - Søndre Roltdalen 115 - Gamle Rønsbergvollen - Grim Rønsberg
DS 25/2025 Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - Selbu - Øvre Stubbvollen - Nordre Roltdalen 199 - Ingebrigt Hårstad
DS 26/2025 Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for barmarkskjøring med ATV 2025 - Roltdal beitelag
DS 27/2025 Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - ATV - transport av felt storvilt - 2025 - Selbu - Roltdalen - Geir Ståle Johnsen
DS 28/2025 Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - Selbu - 2025 - 2027 - Gruvollen - Søndre Roltdalen 57 - Kari og Ivar Ellingsen
DS 29/2025 Innvilget - Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - dispensasjon for motorferdsel - vedlikehold av naust ved Kroksjøen i Roltdalen - Gunnar Møllenhuss
DS 30/2025 Innvilget - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - tillatelse til kjentmannskjøring med snøscooter - 2025-2029 - Norsk Folkehjelp Meråker

Arkivsaksnummer: 2025/10-43

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 06.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	27/2025	14.11.2025

Saksframlegg - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - drift - budsjett og møteplan for 2026

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan godkjenner forslag til møteplan for 2026 og budsjett med endringer kommet til i møte.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Drift av styret i 2025

Det må søkes om midler til drift av nasjonalparkstyret fra Miljødirektoratet.

Budsjettet skal dekke reise- og møtegodtgjørelse for medlemmer i styret, samt reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg. I tillegg kommer utgifter til bespisning og møtelokaler ved alle møter i regi av nasjonalparkstyret, inkludert kompetansedager/styreledersamling. Det er også driftskostnader knyttet til ulike abonnement, programvare, ferdselstellere, reise- og utstyrs kostnader til forvaltere, refleksvester til styret og drift av nettsider.

Det kan også søkes midler til dekking av utgifter i forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplan, skjøtselsplaner og besøksstrategi. Dette gjelder nødvendige kartlegginger og møter (medvirkningsprosesser). I 2025 ble nasjonalparkstyret tildelt 75 000 kr i grunnstøtte, som er drifts- og vedlikeholdsmidler fra Miljødirektoratet. Disse midlene er brukt til vedlikehold av etablerte innfallsporter og informasjonsarbeid m.m. Det er inngått drift- og vedlikeholdsavtaler på innfallsportene på Nedalshytta, Bjørneggen og Sildra. Det er i tillegg kjøpt inn nye verneskilt med underskilt, varsomhetsplakater og produsert nye infoplakater til innfallsport på Vekta i Selbu. Av disse midlene er det brukt 30 000 kr per 04.11.2025. Kostnader til innkjøp av temaplakater til innfallsport på Vekta og pågående arbeid med tema/kartplakat for Stråsjøen-Prestøyan naturreservat er ennå ikke belastet grunnstøttemidlene.

For 2025 ble nasjonalparkstyret tildelt 490 000 kr til drift av styret. Av disse midlene er det foreløpig utbetalt 290 228 kr (04.11.2025). Resterende beløp skal dekke utgifter til siste møte, utestående møtegodtgjørelse mv. for styremedlemmene samt evt. innkjøp av ferdselstellere. Ut fra økonomirapportene har stort sett alle styremedlemmer sendt inn alle honorar og reiseregninger for 2025. Ved økonomirapportering til Miljødirektoratet i slutten av oktober varslet vi om et mindreforbruk av driftsmidler. Dette skyldes i hovedsak lavere kostnader til møter og befaringer enn budsjettet. Satsene for honorar og reiseregninger for styremedlemmer oppdateres i budsjettet når disse foreligger for 2026.

Det er i 2025 gjennomført 4 ordinære styremøter i nasjonalparkstyret (inkludert siste møte i Tydal). I tillegg deltok styreleder på styreledersamling på Stjørdal 21.01.2025. Det er videre avholdt ett dialogmøte med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. I tillegg har det vært 4 møter i arbeidsutvalget, 1 fysisk i forbindelse med dialogmøte med Trondhjems

turistforening, og 3 teams-møter. For å sikre nasjonalparkforvaltere reisebudsjett knyttet til møter og befaringer i regi av nasjonalparkstyret, innarbeides dette i driftsbudsjettet for 2026. Abonnement på programvare/tellere/inreach legges også inn i driftsbudsjettet sammen med driftskostnader til nettsider.

Tabellen under viser oversikt over gjennomførte møter i 2025.

Tabell:1 Møter gjennomført 2025

Møteplan 2025	Nasjonalparkstyre	Arbeids- utvalg	Dialogmøte rådgivende utvalg	Administrativt kontaktutvalg
Januar		09.01 (Teams)		07.01(Teams)
Februar	Styremøte 25.02 (Stjørdal)	07.02 (Teams)		
Mars	Dialogmøte 13.03 (Selbu)	13.03.(Selbu)	Dialogmøte 13.03	Dialogmøte 13.03
April				
Mai	Styremøte 05.06 (Meråker)			
Juni				
Juli				
August	Befaring/styremøte 21.-22.08 Vålådalen			
September				
Oktober		16.10.(Teams)		
November	Styremøte 14.11.2024 (Tydal)			
Desember				

Drift av styret i 2026

Møteplan danner grunnlaget for budsjettet. I tråd med vedtektene for nasjonalparkstyret og tidligere års praksis legges det opp til 5 møter i året for nasjonalparkstyret, hvorav minst ett 2-dagers møte med befaring og ett dialogmøte med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. Det ligger ikke an til nasjonalparkkonferanse i 2026.

Det legges videre opp til 5 møter i arbeidsutvalget. Møtene gjennomføres på teams eller i forbindelse med styremøte/dialogmøte. Det blir 1 teams-møte og 1 dialogmøte i administrativt kontaktutvalg og 1 formøte og 2 planleggingsmøter med SNO/oppsynet i forbindelse med bestilling/utføring av oppdrag i Naturoppdrag.

Totalt settes det opp et budsjett på **512 000 kr til drift av styret i 2026**. I tillegg kommer 75 000 kr i årlig grunnstøtte, se vedlegg.

I tabell 2 er det satt opp et forslag til møteplan for 2026. Tradisjonen tro er det satt opp et to-dagers møte med befaring i august.

Tabell:2 Forslag til Møteplan 2026

Møteplan 2025	Nasjonalparkstyre	Arbeids-utvalg	Dialogmøte - rådgivende utvalg	Administrativt kontaktutvalg
Januar		08.01 (Teams)		07.01 (Teams)
Februar	19.02 (Stjørdal)			
Mars	Dialogmøte (Selbu) 19.03	(19.03)	Dialogmøte Selbu 19.03	Dialogmøte Selbu 19.03
April				
Mai				
Juni	Styremøte (Meråker). 04.06			
Juli				
August	To-dagers møte og befaring. 20.-21.08	Etter behov		
September				
Oktober		Etter behov		
November	19.11.Styremøte (Tydal)	Etter behov		
Desember				
Sum møter	5	5	1	2

Grunnstøtte - drifts- og vedlikeholdsmidler til innfallsporter m.m.

Nasjonalparkstyret vil få tildelt 75 000 kr i årlig grunnstøtte. Dette vil bli brukt til å finansiere drifts- og vedlikeholdsavtaler som er inngått på innfallsport ved Nedalshytta, Bjørneggen og Sildra, samt for innfallsporter ved Hoemskjølen/Vekta, når slik avtale er inngått. I tillegg vil midlene dekke årlig leie av grunn for innfallsport ved Vekta i Selbu (1000 kr/år) samt til informasjons- og kommunikasjonsarbeid.

Kommunikasjonsplan

Det planlegges å utarbeide en kommunikasjonsplan knyttet opp mot vedtatt besøksstrategi for Skarvan og Roltdalen og Sylan. I dette arbeidet vil vi ta utgangspunkt i eksisterende kommunikasjonsplaner som er utarbeidet i andre områder. Kommunikasjonsplanen ses på som en del av besøksstrategiarbeidet. Miljødirektoratet har tidligere avslått søknad om midler til kommunikasjonsplan, så dette må løses med egeninnsats.

Det er et kontinuerlig behov for kommunikasjon og informasjon til ulike brukergrupper, eierinteresser, besøkende m.m. Det er nødvendig med en kommunikasjonsplan for å gjøre dette arbeidet på en effektiv, treffsikker og god måte. God og målrettet formidling av føringer og retningslinjer i forvaltningsplanen, vil gi god samhandling og relasjon med brukergruppene av nasjonalparken. Innsats i forebyggende informasjonsarbeid, kan motvirke misforståelser, ulovligheter og unødvendige overtredelser.

Konklusjon

Med bakgrunn i saksopplysningene over foreslår nasjonalparkforvalter at det søkes om 512 000 kr til drift av Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan i 2026. Nasjonalparkstyret delegerer til arbeidsutvalget å sende inn søknad til Miljødirektoratet. Budsjettet blir justert når nye honorarsatser foreligger. Det foreslås at evt. restmidler kan brukes til nødvendig utstyr og innkjøp av 2 ferdselstellere (Pyro Nano) som kan erstatte ferdselstellere som vi i dag disponerer fra Miljødirektoratet/SNO, men som etter hvert ikke vil fungere når internminnet svikter og 2G-nettet forsvinner i 2027.

Arkivsaksnummer: 2025/10-46

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 07.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	28/2025	14.11.2025

Saksframlegg - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - innkjøp av ferdselstellere - 2025

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gjør følgende vedtak:

1. Nasjonalparkstyret kjøper inn 2 ferdselstellere med driftsmidler fra 2025 for å kunne videreføre innhenting av kunnskap om ferdsele på de mest brukte turstiene i nasjonalparken.
2. Årlig abonnement til tellerne dekkes av nasjonalparkstyrets driftsmidler framover.
3. Nasjonalparkstyret kan samarbeide med Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen om bruk av tellere etter behov. Det styret som bruker ferdselstilleren, kan dekke årlig abonnement.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har i dag en ferdselstiller i Skarpdalen på turstien mot Ramsjøhytta og en ferdselstiller ved Nedalshytta på turstien til Ekordørra. Disse senderne sender automatisk data slik at vi har løpende tilgang via nettside til Eco-Visio. Disse tellerne har vi fått tilgang til via SNO/Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet vurderer nå sin strategi for bruk av ferdselstellere i arbeidet med besøksforvaltning. I brev fra Miljødirektoratet datert 27.10.2025 går det fram at det ikke lenger vil være mulig å melde inn behov for tellere. Bruk av tellerne fases ut, men vi kan beholde tellere som fortsatt fungerer. Automatisk avlesning fungerer så lenge det er batteri, internminne og 2G nett. 2G nettet tas trolig ned i 2027.

I 2025 har vi hatt tellere på turstien til Storskarven, turstien forbi Stråsjøen, tursti fra Nedalshytta mot Storerikvollen og Ekordørra og tursti mot Ramsjøen fra Skarpdalen. Det er viktig med sammenhengende overvåkning/datainnsamling, siden det gir oss kunnskap om utviklingen over tid, som igjen er viktig for å vurdere tiltak i besøksforvaltningen. Tilgang til ferdselstellere kan også være nyttig for å dokumentere effekten av ulike skjøtselstiltak.

Vi har fått et nytt tilbud på enklere og rimeligere tellere, [Pyro – Nano ferdselstiller](#). Dette er fra samme leverandør og samme type som ble anskaffet i 2024. Tellerdata må leses av manuelt ved hjelp av fysisk oppmøte, bluetooth og Eco-Visio-app på telefonen. Data sendes ikke automatisk. Erfaringene fra 2025 sesongen er positive.

Ved innkjøp av minst 3 tellere får vi også kvantumsrabatt. Pris på 3 tellere blir ca. 40 000 kroner. I tillegg kommer et årsabonnement per år per teller. Det jobbes med å redusere årsabonnementet for brukere som har flere tellere.

Vi vil kunne fortsette å bruke nettsiden til Eco-Visio for å analysere telldata, sammenligne år og følge utviklingen for ferdsele på utvalgte turstier.

Dersom Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen går til innkjøp av ferdselsteller slik at vi totalt bestiller 3 stk, blir innkjøpsprisen lavere, og vi kan vi om bruken av tellerne ut fra behovet i de ulike verneområdene. Det styret som bruker telleren, betaler årlig abonnement.

Vurdering

Tilgang til tellere gir oss muligheten til å følge med på utviklingen til ferdselen på de mest brukte turstiene i verneområdene som nasjonalparkstyret forvalter. Dette er viktig kunnskap for besøksforvaltningen. Egne tellere sikrer at vi får samlet data på turstiene som vi mener er viktigst å følge med på, samt får tidsserier med data som gir sammenligningsgrunnlag og kunnskap om utviklingen over tid. Slik kunnskap er igjen avgjørende for tiltaksvurderinger på turstiene, og vi kan se effekten av skjøtsels- og tilretteleggingstiltakene som vi utfører.

Det er behov for 2 tellere som kan erstatte tellerne som vi i dag låner fra Miljødirektoratet/SNO, men som snart vil gå ut av drift. Det er samtidig gunstig å kjøpe inn minst 3 tellere for å få kvantumsrabatt. Det er derfor ønskelig å gjøre innkjøp i samarbeid med Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen. Tilgang til flere tellere gir også fleksibilitet på tvers av verneområdene. Den som bruker telleren, betaler for det årlige abonnementet.

Trolig vil det framover kunne bli bruk av både data fra mobiltelefoner, som gir tall på områdenivå, og ferdselsteller på turstier, som gir data for ferdselen på den enkelte tursti. Av den grunn er det hensiktsmessig å gjøre innkjøp av egne tellere, slik at vi på egen hånd kan skaffe oss nødvendig kunnskapsgrunnlag for besøksforvaltningen framover.

Arkivsaksnummer: 2025/10-44

Saksbehandler: Lars Slettom

Dato: 07.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan	29/2025	14.11.2025

Saksframlegg - Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan - oppsummering av tiltak i 2025 og plan for 2026

Innstilling fra forvalter

1. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan godkjenner årets bruk av tiltaksmidler. Rapport fra oppsynets virksomhet i 2025 tas til orientering.
2. Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan ber nasjonalparkforvalteren merke seg innkomne forslag til tiltaksplanen på styremøtet og innarbeide disse, før søknad om midler for 2026 utarbeides.
3. Utforming og oversendelse av endelig søknad om tiltaksmidler til Miljødirektoratet, delegeres til arbeidsutvalget, og bestilling av oppsynstjenester fra SNO i Naturoppdrag delegeres til nasjonalparkforvalter.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Samarbeid mellom nasjonalparkforvaltning, Statens naturoppsyn og lokalt oppsyn
Planleggingsmøtene er en formalisert prosess mellom forvaltningsmyndigheten og SNO lokalt for å sikre god dialog og forutsigbarhet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats og gjennomføring av oppdrag i felt

I brev om rammer og opplegg fra Miljødirektoratet datert 07.11.2024 endres samhandlingen mellom SNO og verneområdeforvaltningen. Årlige planleggingsmøter skal gjennomføres mellom 15. november og 15. desember. Før planleggingsmøtet med nasjonalparkstyret, bør lokalt SNO og forvaltere ha et formøte, hvor gjennomførte oppdrag og nye oppdrag gjennomgås. Forslag til nye oppdrag kommende år skal legges inn av forvaltere i naturoppdrag senest 1 uke før planleggingsmøtet. SNO tar endelig stilling til hvilke oppdrag som kan utføres ut fra tilgjengelige ressurser, og gir tilbakemelding til forvaltningen senest 31. desember. Forvaltningsmyndigheten melder inn endelig behov for SNO-ressurs (som utfører) i Naturoppdrag 09.01.2026 jf. brev fra Miljødirektoratet datert 27.10.2025.

Oppsynstjenester i 2025 og bruk av naturoppdrag

Planleggingsmøtet mellom nasjonalparkstyret og SNO danner grunnlaget for bestilling av oppsynstjenester og søknad om tiltak. I bestillingen inngår også ordinære oppsynsoppgaver som SNO skal utføre.

Det har i 2025 vært løpende dialog mellom nasjonalparkforvaltningen og oppsynet i Skarvan og Roltdalen og Sylan om behov, oppdrag, observasjoner og installasjoner.

Den 05.11.2025 ble hadde nasjonalparkforvaltningen et formøte med SNO og lokalt oppsyn i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Tilsvarende formøte for Sylan landskapsvernområde kombineres med møte om Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde 13.11.2025.

Planleggingsmøte for 2026, mellom nasjonalparkstyret og SNO, blir styremøtet 14.11.2025. Da vil også rapport fra oppsynet fra 2025 bli presentert.

Naturoppdrag er samhandlingsverktøyet som brukes i samarbeidet mellom nasjonalparkforvaltningen og SNO/oppsyn. Her beskrives behov, bestilles oppdrag, registreres observasjoner og rapporteres/godkjennes utført arbeid. Vi erfarer at Naturoppdrag utvikler seg til å bli et bra arbeidsverktøy for både forvaltning og oppsyn.

I 2025 har vi videreført arbeidet med registrering installasjoner, i verneområdene som nasjonalparkstyret forvalter, i naturoppdrag. En stor del av eksisterende bygninger og anlegg i Skarvan og Roltdalen og Sylan ligger nå inne digitalt. Det gir oss bedre oversikt og kunnskapsgrunnlag i verneområdeforvaltningen.

Plan for oppsynstjenester 2026-2028

Oppsynstjenester ligger i kjerneoppgavene for SNO og finansieres over SNOs budsjett. I møtet skal vi også diskutere hvilke oppsynstjenester nasjonalparkstyret ønsker å prioritere.

Tabell 3: Plan og prioritering av oppsynstjenester

OPPSYN Skarvan og Roltdalen og Sylan	2026-2028	Prioritet 2026	Ansvar/ Kommentarer
Oppsyn sårbare arter /fremmede arter	x	1	SNO/fjellopsyn (artskart, rovbaser)
Motorferdsel / kjøretraseer/kjørespor	x	2	SNO/fjellopsyn i samarbeid med politi
Ferdsel, slitasje (herunder kjørespor), forsøpling, drone	x	3	SNO/fjellopsyn ved tilstedeværelse i områdene. Sti-traseer kartlegges med tanke på behov for tiltak. Observasjoner legges i naturoppdrag. Bevaringsmål følges opp.
Bygninger/anlegg (bilder)	x	4	SNO/fjellopsyn. Registrere installasjoner i naturoppdrag.

Alle oppsynstjenester, oppdrag og observasjoner loggføres av SNO/oppsyn i Naturoppdrag. SNO har tjenestekjøpsavtale med Selbu fjellstyre som tidligere år.

Tildeling og bruk av tiltaksmidler i 2025

Miljødirektoratet sender hvert år ut brev med rammer og opplegg for innmelding av behov for midler og bestilling av tjenester fra SNO. Miljødirektoratet har også utarbeidet en egen strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder gjeldende for

2026-2030. Disse dokumentene er lagt ved som vedlegg, og er førende for hva nasjonalparkstyret kan få midler til.

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan fikk i februar 2025 tilsagn fra Miljødirektoratet på **kr 700 000** til tiltak. Tildelingen ble gitt som en rund sum, slik at det var opp til styret å disponere midlene til de tiltakene som er innmeldt og godkjent i elektronisk søknadssenter jf. tabell 1. Per 04.11.2025 er det regnskapsført brukt 491 960 kroner av tildelte tiltaksmidler. Prognosen tilsier at alle tiltaksmidlene vil bli brukt.

Tabell 1 viser oversikt over plan for prioritering av tildelte tiltaksmidler, brukte/planlagt brukte midler til tiltak pr. 04.11.25. Det er regnskapsført 491 960 kroner.

TILTAK:Skarvan/Roltdalen/Sylan	2025		Brukt	Kommentarer
	Beløp	Prioritet	Pr. 04.11.25	
Tilretteleggingstiltak: Tursti til Storskarven – omlegging fra Sildra	100 000	1	70 000	Kloppmaterialer ble transport ut på snøføre av Stjørdal fjellstyre. Nye klopper ble lagt ut fra Sildra til eksisterende sti ved Lomkjølen.
Innfallsport - Hoemskjølen	260 000	2	170 000	Avtale med grunneier ble signert. Byggetillatelse ble gitt fra Selbu kommune. Entreprenør har ferdigstilt innfallsport og ferdigattest ble mottatt 01.07.25.
Skjøtsel av setervoller i Roltdalen/Prestøyan	150 000	3	83 000	Planleggingsmøte ble gjennomført i mars 2025. Avtaler ble inngått med de ulike bruksberettigete om skjøtsel av slåttemark ihht. skjøtelsesplan. Stormoen, Svenskmoen, Røsetvollen, Øvre Stubbvollen/Stubbslåtten, Prestøyvollen. Ulike hensyn medførte at mindre skjøtsel enn avtalt ble utført i 2025.
Tilrettelegging av tursti fra Vekta – omlegging ihht. samarbeidsavtale med hytteforening	150 000	4	142 000	Strekning fra Borsethlia til Svartåsen ble lagt om og tilrettelagt ihht. samarbeidsavtale. Kloppsti gjennom naturreservatet er nå fjernet. Strekningen fra Prestøyvollen mot Prestøyhytta ble supplert med noe klopp.
Skjøtselstiltak – kjøretraseer i Sylan	30 000	5	0	Fredet kulturminne er avgrenset av fylkeskommunen, og det er satt opp varsomhetsskilt. NiN-kartlegging er utført og rapport foreligger. Kloppmaterialer er tilgjengelige. Behov for detaljplanlegging, søknad, tillatelser og avklaringer av ansvarsforhold.
Informasjonstiltak – varsomhetsplakater/veiskilt	45 000	6	5000	Løpende vedlikehold/innkjøp av plakater, verneskilt med underskilt, stenger m.m. Temaplakat satt opp ved Storerikvollen, varsomhetsplakater satt opp på Blåkkåkleppen, Neklumpen og Fonnfjellet.
Tiltak innfallsporter Vekta	0	7	22 000	Forprosjektering av innfallsport ved Vekta. Avtale med grunneier og landskapsarkitekt signert. Cortenståltavler, plakater og benker er kjøpt inn – faktureres i 2025
Ferdsestellere Skarpdalen, Nedalshytta	0	-	-	Tellere fra SNO på tursti fra Nedalshytta mot Ekorrdøra og tursti til Ramsjøhytta i Skarpdalen har fungert som planlagt i 2025. Forslag om innkjøp av nye tellere som kan erstatte disse tellerne fra SNO når disse etter hvert går ut av drift.
SUM	700 000		492 000	Utbetalt pr. 04.11.24 (anslag 700 000 kr totalt)

Nasjonalparkforvalter har avklart med styreleder og fått aksept fra Miljødirektoratet om å bruke tiltaksmidler for 2025 på etablering av innfallsport på Vekta, som planlegges gjennomført i 2026. Dette tiltaket er forankret i vedtatt besøksstrategi. Vekta er hovedinnfallsport for nasjonalparken.

Arbeid med planlegging av innfallsport på Vekta er godt i gang. Det foreligger avtale med grunneier Allstad Grunneiendom AS. Leie av grunn på Vekta vil medføre en årlig kostnad på 1000 kr per år, i tillegg på en engangskostnad på 3000 kroner ved etablering av innfallsporten. Det har vært forhåndskonferanse og dialog med Selbu kommune om tiltaket og søknadsprosessen. Kommunen er i utgangspunktet positive, men det er behov for høring, siden arealet som ønskes brukt ligger i LNFR-areal.

Det er inngått avtale med landskapsarkitekten Feste NordØst om forprosjektering av innfallsporten på Vekta. Oppstartsmøte og befaring er gjennomført, og det foreligger en foreløpig skisse til situasjonsplan. Kart- og temaplakater til tavlene på vekta er kjøpt inn. Det samme er benker som skal stå på oppholdsareal og cortenståltavler.

Mulighetsstudiet foreslår å bruke historiske element knyttet til kvernsteinsdriften på innfallsporten. Forvaltningen har vært i dialog med historielaget i Selbu og knyttet kontakt med aktuell fagperson, som kan bidra med å gjenskape en «spillgubbe».

Prognosen tilsier at alle tildelte tiltaksmidler for 2025 vil bli brukt til tiltak.

Plan for tiltak i 2026-2028

I tabellen under er aktuelle tiltak i et 3-års-perspektiv satt opp. Det er satt opp en treårig plan for tiltak basert på vedtatt besøksstrategi. Både styret og oppsynet oppfordres til å tenke over foreslåtte tiltak og aktuelle tiltak ut over dette.

Søknadsfrist for tiltaksmidler er **9. januar 2026**. Tiltakene skal også prioriteres i forhold til hverandre. Utarbeiding av endelig søknad til Miljødirektoratet foreslås delegert til arbeidsutvalget.

Ansvarlig for gjennomføring av tiltakene er forvalter i samarbeid med SNO/oppsyn. Kostnadsoverslagene er grove anslag, og det skal lages mer detaljerte kostnadsoverslag fram mot søknadsfristen 9. januar 2026.

Prioriteringsrekkefølgen kan bli endret. Mer detaljer rundt de ulike tiltakene vil bli presentert på styremøtet 14.11.2025.

Tabell 2: Forslag til tiltak i 2026 og prioritering, samt foreløpig plan fram til 2028.

TILTAK Skarvan/Roltdalen/ Sylan	2026		2027	2028	Kommentarer
	Beløp	Pr i			
Besøksforvaltning: Hovedinnfallsport på Vekta Søknad Opparbeiding Regelplakat Historiske element	385 000	1	-	-	Grunneier har signert avtale. Landskaps- arkitekt har utarbeidet situasjonsplan. Byggesøknad må behandles av Selbu kommune. Skilttavler i cortenstål, benker og plakater er kjøpt inn.
Tilretteleggingstiltak: Tursti fra Prestøyvollen mot Høystakken. Innkjøp av klopp/skruer Transport av materialer Fjerne jernbanesviller Ta opp utslitte klopper Leverer til deponi Legge nye klopper Kanalisering av ferdse	550 000	2	50 000	20 000	Erstatte dagens tilrettelegging med ny kloppsti. Sviller fraktes ut med helikopter høst 2026 Gamle kloppmaterialer fraktes ut og overlates til eier/deponeres i samråd med eier vinter 2026/27 Evt. behov for supplering av klopp i 2028
Tilretteleggingstiltak: Tursti fra Sildra mot Lomkjølen, supplering med ca. 300 m klopp mot Lomkjølen og ca. 50 m i øvre del mot Storskarven Enkle erosjons- forebyggende tiltak i øvre del av turstien mot Storskarven	70 000	3	20 000	20 000	Supplerende klopparbeid i 2026. Fortsatt behov for enkle erosjonsforebyggende tiltak på øvre del av tursti mot Storskarven framover.
Skjøtsel - kulturlandskap - Skjøtsel på setervoller	125 000	4	125 000	125 000	Fortsette pågående skjøtselstiltak
Vedlikehold av skilt og anlegg	5000	5	5000	5000	Vernesilt, stenger, undersilt
Tilretteleggingstiltak på kjøretreaser i Sylan planlegging- forberedelse – ivareta naturtyper/vegetasjon Sankkjølen/Nedals- hytta Rydde vegetasjon – kort omlegging av kjørespør ved kulturminne	20 000 10 000	6	20 000		Transport av kloppmaterialer til startpunkt, Sankkjølen. Utviklingsprosjekt – reinbeitedistrikt – grunneiere-Statnett - verneforvaltning Forutsetter tillatelser til motorferdsel Ivareta kulturminne
Besøksforvaltning: Infopunkt Selbu		7	350 000		Mebond, sentrum
Besøksforvaltning: Infopunkt Stugudal		8		350 000	Stugudal sentrum,
SUM	1165 000		575 000	520 000	

Verneforskrift og verneformål

Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan er forvaltningsmyndighet for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, Sylan landskapsvernområde og Stråsjøen-Prestøyan naturreservat, hvor det er planlagt tiltak i 2026. Nasjonalparkstyret har ansvar for å ivareta verneformål og verneverdiene i verneområdene, og gjøre tiltak mot påvirkninger som direkte truer verneverdiene eller påvirker verneverdiene negativt, slik at naturverdiene opprettholdes eller forbedres.

Forvaltningsplan/besøksstrategi/skjøtselsplan

Skjøtselstiltak utføres for å opprettholde og forbedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Det søkes om midler til videreføring av skjøtsel av prioriterte slåttemarker i nasjonalparken for å unngå/begrense gjengroing.

Tilretteleggingstiltak omfatter klopplugging og merking av turstier for å styre ferdselen i og rundt sårbar natur, og for å unngå forstyrrelse og slitasje fra ferdsel på dyreliv og vegetasjon. Det søkes om midler til arbeid med tursti fra Prestøyvollen mot Høystakken og tursti fra Sildra til Storskarven. Nasjonalparkstyret tar sikte på å inngå drifts- og vedlikeholdsavtaler for turstiene med Skarven Turlag, DNT-Nord-Trøndelag og Trondhjems turistforening.

I vedtatt besøksstrategi er Vekta i Selbu valgt som hovedinnfallsport. Etablering av denne innfallsporten er et tiltak i besøksstrategien. Det foreligger avtale med grunneier om leie av grunn. Avtale om drift- og vedlikehold vil bli inngått med Selbu fjellstyre, når innfallsporten er ferdigstilt.

Alle disse tiltakene er beskrevet i vedtatt forvaltningsplan, besøksstrategi eller utarbeidet skjøtselsplan for slåttemarker.

Naturmangfoldloven

Det er § 47 i naturmangfoldloven som gir nasjonalparkstyret hjemmel til å gjøre skjøtsels- og tilretteleggingstiltak. For at et tiltak skal være et skjøtselstiltak, er det et vilkår at tiltaket skal gjøres for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet. § 47 gir også forvaltningsmyndigheten hjemmel til bruk av motorferdsel i forbindelse med skjøtselstiltakene.

Miljødirektoratet sendt et brev 13.08.2025 hvor de veiledet om skjøtselsbestemmelsen i naturmangfoldloven. Fjerning av merking av turstier og omlegging av turstier for å beskytte verneverdier, faller inn under kanalisering av ferdsel og dermed § 47. Det er derimot en saksbehandlingsregel for alle skjøtselstiltak som tilsier at grunneier og rettighetshavere skal varsles. I tillegg bør aktører som har særlige interesser også involveres. Men hverken grunneier eller aktører med særlige interesser kan i utgangspunktet motsette seg skjøtselstiltaket.

Miljødirektoratet ber om at vurderinger og beslutninger om skjøtsel gjøres skriftlig og at dokumentene arkiveres. På den måten kan vurderinger av miljørettsprinsippene §§ 8-12, oppfyllelse av vilkår i § 47, saksbehandling og beslutning vurderes/dokumenteres i etterkant. Skriftlighet bidrar også til åpenhet om nasjonalparkstyrets forvaltning av verneområdene.

Vurderinger

Tursti fra Vekta

Tilrettelegging av turstien fra Prestøyvollen mot Høystakken planlegges gjennomført for å ivareta naturverdier og forhindre slitasje gjennom kanalisering av ferdsel. Eksisterende tilrettelegging har fungert godt, men både gamle jernbanesviller og klopper (lagt ut på slutten av 90-tallet) er nå i dårlig tilstand. Kreosotsvillene (154 stk) og CCA-impregneret trevirke regnes som farlig forurensende avfall ved deponering, og fjerning av disse fra naturreservat og nasjonalpark, vil forbedre naturtilstanden. Nasjonalparkstyret planlegger å rydde vekk eksisterende tilrettelegging og erstatte denne med nye klopper, som et skjøtselstiltak (ca. 1800 m). Grunneier, rettighetshavere og aktører med særlig interesse vil bli varslet i henhold til saksbehandlingsregler.

Etablering av hovedinnfallsport på Vekta i Selbu

Vekta er valgt som hovedinnfallsport til Skarvan og Roltdalen nasjonalpark i vedtatt besøksstrategi. Vekta er et mye brukt startpunkt, og en tilrettelagt innfallsport med kart- og temaplakater, vil gi besøkende en god og informert start på turer innover i verneområdene. Alle informasjonstiltak på innfallsporten er planlagt i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker. Innfallsporten på Vekta vil få tilnærmet samme uttrykk som tidligere etablerte innfallsporter på Nedalshytta, Bjørneggen, Sildra og Hoemskjølen.

Tursti fra Sildra mot Storskarven

Turstien er lagt om med nytt startpunkt ved Sildra. I tillegg er det tidligere gjort noen endringer av turstitrasséen for å kanalisere ferdselen av hensyn til sårbare verneverdier. Det er lagt klopper for å unngå slitasje på vegetasjon og erosjonsforebyggende tiltak i de brattere partiene av turstien for å styre vann vekk fra turstien. Etter sommersesongen 2025 viste det seg at det er behov for supplering med kloppe på enkelte strekninger mellom Sildra og Lomkjølen. Av den grunn planlegges det supplerende kloppelegging i 2026 for å ivareta vegetasjonen (ca. 300 meter).

Skjøtsel av slåttemark

Pågående skjøtsel av slåttemark videreføres på 6 prioriterte setervoller av hensyn til utvalgt naturtype med tilhørende artsfangfold. Slåttemarka på setervollene er også viktige for kulturlandskapet i Roltdalen. Skjøtsel motvirker gjengroing som er en trussel mot verneverdiene. Skjøtelsplaner legges til grunn for arbeidet.

Skjøtselstiltak på kjørespor – samarbeid med ulike brukerinteresser

Forvaltningen ønsker samarbeid om skjøtselstiltak på etablerte kjørespor for å unngå kjøreskader fra barmarkskjøring på vegetasjonen. Dette gjelder kjørespor over Sankkjølen og kjørespor fra Nedalshytta. Omlegging av trasèer til fastmark, kloppelegging av utsatte strekninger og vedlikeholdstiltak beskrevet i forvaltningsplan for Sylan, vil kunne redusere negativ påvirkning og samtidig være et bærekraftig klimatilpasningstiltak for brukerinteressene og verneforvaltningen. Det er en forutsetning for nasjonalparkstyret at nødvendige tillatelser er på plass, og at ansvar for gjennomføring, finansiering og vedlikehold er avklart mellom brukerinteressene, før tiltak kan gjennomføres. Forvaltningen kan bidra inn i planleggingsarbeidet og vil jobbe videre for at tiltakene kan realiseres i 2026/2027.

Vedlegg

- 1 Føringar for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026.
- 2 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2026-2030.

Alle Statsforvaltere
Alle nasjonalpark – og verneområdestyrer

Trondheim, 27.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15345

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering. Søknadssenteret åpner for innmelding over kap. 1420 post 31 den 15. november, og frist for innmelding er 9. januar 2026. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering

Nytt – Tiltak for villrein er innlemmet i budsjettposten

I forslag til statsbudsjett for budsjettåret 2026, som ble lagt fram den 15. oktober, er tiltak for villrein inkludert i kap. 1420 post 31. Miljødirektoratet arbeider med tilrettelegging av dette og vil komme tilbake med informasjon om denne delen av budsjettposten når slik informasjon er klar.

Nytt – revidert strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Vi har ikke gjort store endringer i strategien, men vi oppfordrer til å lese den før dere melder inn behov for tiltaksmidler, se vedlegg 1.

Miljødirektoratet gjennomførte i høst en evaluering av prøveordningene med 1) rammetildeling med bakgrunn i innmeldte behov for midler til tiltak i ESS og 2) tidlig tildeling av tiltaksmidler i tildelingsbrevet til Statsforvalteren før jul.

Statsforvalterne gir i evalueringen bred støtte til ordningen med tildeling av en samlet pott for tiltaksmidler. Dette oppleves som en betydelig forbedring som gir økt fleksibilitet, mindre byråkrati og bedre økonomistyring. Flere peker på at det gir bedre balanse mellom tiltak og styrker

gjennomføringsevnen. To av embetene opplever liten endring, men anerkjenner at ordningen gir forbedringer og potensial for ressursbesparelse.

Når det gjelder tidlig tildeling av tiltaksmidlene, er vurderingene fra embetene delte. Flere Statsforvaltere ser klare fordeler, særlig for tiltak som krever oppstart vinter/tidlig vår, og fremhever økt forutsigbarhet og planleggingsmuligheter. Samtidig opplever noen at endringen har liten praktisk betydning og at eksisterende rutiner fungerer godt. To av embetene opplevde dette som dobbeltarbeid.

På bakgrunn av evalueringen, vil vi videreføre ordningen med at Statsforvalteren får en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap. 1420 post 31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Det vil dermed bli lik prosedyre for Statsforvalteren som for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Vi vil på bakgrunn av evalueringen *ikke* videreføre prøveordningen med tidlig tildeling av tiltaksmidler før jul. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å melde inn behov for forhåndsgodkjenning av tiltak som krever tidlig avklaring.

Vi jobber for at både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering i fremtiden skal skje i Naturoppdrag, noe som vil forenkle denne prosessen.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal enten inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren, eller til egne samtaler/møter i forkant av planleggingsmøtene.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av løpende skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* (2026-2030) til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og verneområder i sjø.

Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2026 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak. Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkeroser og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Tiltak i områder der SNO skal være økonomisk ansvarlig, må meldes inn som enkelttiltak i ESS og ikke som del av en ramme som også statsforvalteren skal benytte seg av. Vi ber om at dere skriver inn hvilket eller hvilke verneområder det søkes om tiltak i.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Statsforvalteren kan for 2026 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Skiltmateriell kan bestilles hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>.

Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmelding av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag. Sannsynligvis vil denne overgangen skje rundt sommeren. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestallere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdsestallere eid av Miljødirektoratet, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding i ESS. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen. Antallet ferdsestallere som fortsatt fungerer er nå så få at de gjenværende tellerne vil bli fordelt internt i regionene etter vurderinger gjort på planleggingsmøtene.

Det blir ikke mulig å melde inn behov for direktoratets ferdselstellere i ESS.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner. De årlige planleggingsmøtene skal omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om <i>Utfører</i> ikke har tilgang til Naturoppdrag skal <i>Ansvarlig</i> dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer

Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>
--	------------	--------------	--

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 15. november 2025. Informasjon om innmelding av behov for midler til tiltak for villrein, vil bli gitt av Miljødirektoratet på et senere tidspunkt.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og legges inn i det skjemaet som passer best.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2026. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i [Elektronisk søknadssenter](#) og behov for SNO-ressurs (som utfører) i [Naturoppdrag](#), er **9. januar 2026**.

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2026, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2026. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, eller forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor høyt til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder ta ekstra hensyn til effekter av klimaendringene i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I forslaget til statsbudsjett for 2026 (Prop.1S (2025-2026)) står følgende:

Midlene til verneområder og nærområder til verneområdene går til skjøtels- og tilretteleggingstiltak og andre tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, til informasjonstiltak og til utredninger som er nødvendige før tiltak. Skjøtselstiltak blir utført for å bedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Tilretteleggingstiltak omfatter blant annet opparbeidelse av stier, klopping og merking for å bedre tilgjengeligheten i verneområdene og samtidig styre ferdsele i og rundt sårbar natur. Informasjonstiltak i alle typer av verneområder blir utarbeidet i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker. Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Miljødirektoratets Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026–2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltningsplan, skjøtelsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men kan omsøkes over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

Tiltak skal i utgangspunktet være forankret i en godkjent forvaltningsplan, skjøtelsesplan eller besøksstrategi.

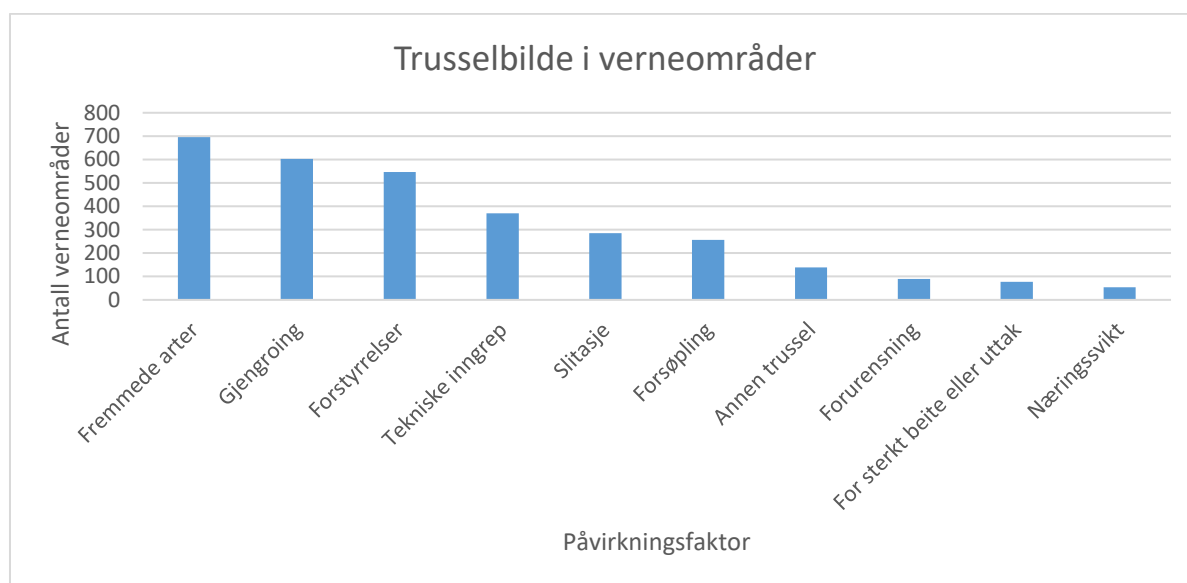
I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

For større installasjoner/tilretteleggingstiltak er det krav om samfinansiering og avtale om vedlikehold/drift. Se mer informasjon om dette under avsnitt "Finansiering av større tilretteleggingstiltak".

Ved kjøp av tjenester skal tjenesteyterne kunne vise til nødvendige kvalifikasjoner, kursbevis etc.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler

Klima- og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er fremmede arter, gjengroing, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, se figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 01.10.2025. Kilde: faktaark om verneområdet i Naturbase

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden, og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer, prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende skjøtsel), skal prioriteres høyere enn oppstart av nye skjøtselstiltak. Det finnes likevel tilfeller der nye skjøtselstiltak bør prioriteres. Dette gjelder for eksempel der det oppdages forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale der truede arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningsstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Et unntak her er sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltning. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder kan likevel god, oppdatert informasjon være viktig.

Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas.

Strategien for å nå dette målet er å prioritere tiltak som retter seg mot en bedre tilstand i verneområdene. Tiltakene skal redusere trusler mot verneverdiene, og både restaureringstiltak, skjøtselstiltak og informasjons- og tilretteleggingstiltak er nødvendige for å ivareta verneformålet.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til etablering av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til å delfinansiere denne typen tilrettelegging. I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd." Videre må søknader om denne typen tiltak være godt begrunnet med blant annet informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging med universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og forskriftene inneholder som hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Ansvar for forvaltning av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Drift og vedlikehold av kulturminner er eiers ansvar.

Tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til bevaring av kulturminner. Samtidig er kulturminner en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Tiltaksmidlene kan i noen tilfeller brukes til samfinansiering av tiltak for å ivareta kulturminner, der dette bidrar til å opprettholde verneformålet.

ST 30/2025 Eventuelt